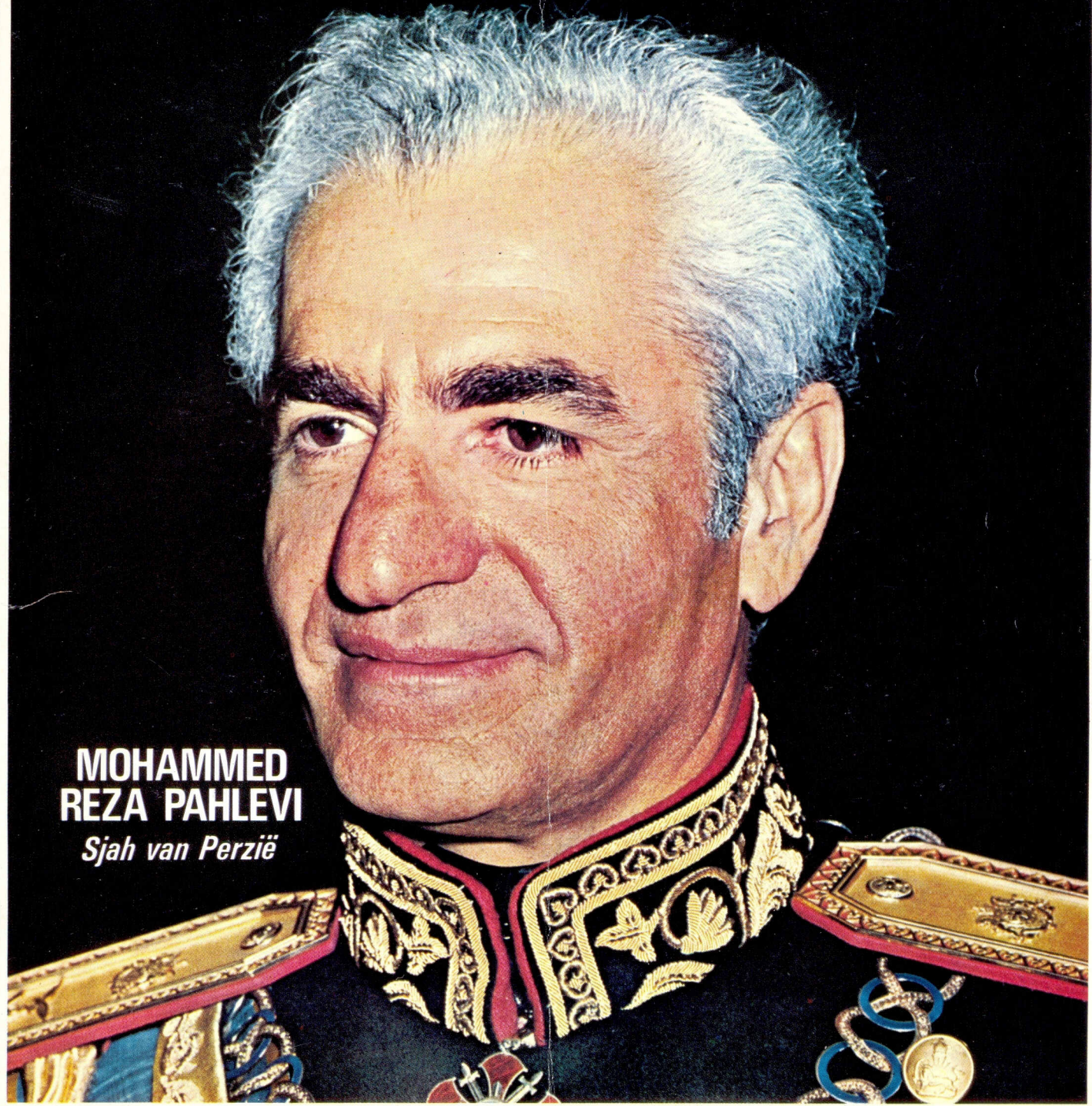

the
PLAIN TRUTH
a magazine of understanding
(NEDERLANDSE EDITIE)

de

ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

**MOHAMMED
REZA PAHLEVI**
Sjah van Perzië

Wat onze LEZERS SCHRIJVEN

Ontbrekende dimensie

„Uw artikel over de ontbrekende dimensie in seks heeft mij zeer aangesproken. Ik zou u dan ook willen verzoeken mij het in het Engels uitgegeven boek *The Missing Dimension in Sex* toe te sturen.

„Ik zou u willen complimenteren over uw prachtig verzorgde artikelen, die naar mijn mening een goede leidraad zijn voor het vormen van een mening.”

F.L.V., Roermond

„In het novembernummer kon het probleem van seksuele moraal wegens gebrek aan ruimte niet uitvoerig genoeg behandeld worden. Met groot genoegen vernam ik uw houding tegenover dit hedendaags probleem door toezending van uw boek *The Missing Dimension in Sex*.”

A.S., Schenkelbeke (O.-Vl.)

„Hoewel de titel van uw blad me niet geheel duidelijk is, vind ik de inhoud zo eerlijk, verrassend en duidelijk, dat m'n vrouw en ik ons bijzonder graag op uw adressenlijst geplaatst zouden zien.

„U kondigde in het laatste nummer de mogelijkheid aan, om in te schrijven op het boek *The Missing Dimension in Sex*. Mocht er binnenkort een vertaling in het Nederlands verschijnen, dan behoren we tot de belangstellenden.”

W.B., Wageningen

„Het Persoonlijk van de heer Herbert W. Armstrong is altijd het eerste dat ik uit *De ECHTE WAARHEID* lees. Niet omdat het voorin staat, maar omdat het bijna altijd een interessant onderwerp is.

„Het onderwerp wordt eerst belicht, daarna komt een gedeelte met problemen die in het laatste deel beantwoord worden.

„Deze gang van 'afwerking' miste ik bij het onderwerp: *De ontbrekende dimensie in seks*. Hiervan worden de problemen opgelost in het boek *The Missing Dimension in Sex*. Ik vraag u niet om een exemplaar, omdat ik het Engels niet voldoende machtig ben. Ik vind het daarom erg jammer dat ik voorlopig nog op het ware antwoord op de problemen van de seksuele moraal moet wachten.”

E.P., Warmenhuizen

• „*The missing Dimension in Sex*” zal ook in het Nederlands uitgegeven worden. Wij zullen het t.z.t. in *De ECHTE WAARHEID* aankondigen.

„Civilitis”

„Een compliment aan de adj.-hoofdredacteur en Robert Kuhn voor het artikel *Civilitis* lijkt me niet misplaatst.

„De wijze waarop 'de stad' geanatomeerd wordt; hoe de mentale en fysische restricties onder een heldere loep genomen worden; en als slot de nog vastgeroeste sleutel die er weer een glimmend gat in moet laten zien.”

H.v.d.S., Nuland

„Waarom plegen mensen zelfmoord?”

„In het novembernummer van *De ECHTE WAARHEID* heb ik o.a. het artikel gelezen over de motieven die aanleiding geven tot zelfmoord. Gaarne zou ik de brochure *De zeven regels voor succes* van u willen ontvangen. Het artikel was bijzonder interessant evenals alle andere artikelen die zo breedvoerig en zo objectief mogelijk behandeld worden.”

A.W., Groningen

Andere edities

„Ik lees al enige tijd *De ECHTE WAARHEID* en heb nu ook enige malen het Duitse blad *Die REINE WAHRHEIT* ontvangen, maar aangezien de inhoud van deze beide bladen dezelfde is, hoeft u mij *Die REINE WAHRHEIT* niet te sturen.”

B.M., Haren (Gr.)

• *Ja, de Franse, Duitse, Nederlandse en Spaanse edities zijn al sinds enige maanden identiek in elk opzicht, behalve wat de taal betreft.*

Een andere kijk

„Uw tijdschrift brengt mij veel bij en geeft een andere kijk op onze wereld.

„Het gebeurt meermaals dat ik met vrienden over allerlei problemen praat die ik in *De ECHTE WAARHEID* gelezen heb. Ik zou het niet graag willen missen! En vooral niet nu er, sinds juli 1971, 16 bladzijden zijn bijgekomen er meer interessante artikelen in staan. Het blad heeft nu nog meer standing!”

P.O., Lochriste (O.-Vl.)

de ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

Maart 1972

5e jaargang

No. 3

Wordt maandelijks uitgegeven in Pasadena (Californië), Radlett (Engeland) en North Sydney (Australië) door Ambassador College. Franse, Nederlandse en Duitse edities worden uitgegeven in Radlett, Engeland; Spaanse editie in Big Sandy, Texas. © 1972 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden.

HOOFDREDACTEUR

HERBERT W. ARMSTRONG

ADJ.-HOOFDREDACTEUR

GARNER TED ARMSTRONG

CHEF-REDACTEUR

Dr. Herman L. Hoeh

Roderick C. Meredith

REDACTEUR VORMGEVING

Arthur A. Ferdig

Kernredactie

William Dankenbring Gene H. Hogberg

Vern L. Farrow

Paul W. Kroll

David Jon Hill

Eugene M. Walter

Regionale Redacteurs: Engeland: Raymond F. McNair; Australië: C. Wayne Cole; Zuid Afrika: Robert Fahey; Duitsland: Frank Schnee; Zwitserland: Colin Wilkins; Filippijnen: Colin Adair; Zuid-Amerika: Enrique Ruiz.

Redactiestaf: Gary L. Alexander, Dibar K. Apartian, Robert C. Boraker, Charles V. Dorothy, Jack R. Elliott, Gunar Freibergs, Robert E. Gentet, Ernest L. Martin, Gerhard O. Marx, L. Leroy Neff, Richard F. Plache, Richard H. Sedlaciak, Lynn E. Torrance, Basil Wolverton, Clint C. Zimmerman.

Ontwerp en uitleg: John Susco, Ron Taylor

Documentatie: Dexter H. Faulkner, Donald D. Schroeder, Karl Karlov, Paul O. Knedel, Clifford Marcussen, David Price, Rodney A. Repp, W. R. Whitehart.

Fotografie: Norman A. Smith, Joseph Clayton, Lyle Christopherson, Frank Clarke, David Conn, Jerry J. Gentry, Ian Henderson, John G. Kilburn.

Grafische verzorging: Don Faast, Thomas Haworth, Dick Jordan, Connie Johnson, Roy Lepeska, Ronald Lepeska, Herbert A. Vierra, Jr., Robb Woods, Monte Wolverton.

Administrateur

Albert J. Portune

— Nederlandse Editie —

Redactiestaf: Roy McCarthy, Dick Gagel, Roger Franck, Matthieu Janssen, Iepke Klarenberg, Han Wilms, Thea Clay, Gerda Zonneveld.

Grafische verzorging: John Dunn, David Lloyd.

UW ABONNEMENT is reeds door anderen betaald. Exemplaren voor massaverspreiding worden niet ter beschikking gesteld.

U gelieve uw correspondentie te richten aan:

Ambassador College

Postbus 496

Arnhem

Nederland.

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging graag zo spoedig mogelijk, met vermelding van zowel *oud* als *nieuw* adres.

Persoonlijk

van

WAAROM de rest van de wereld over het algemeen zo'n hekel aan Amerika heeft

---

Ambassador College campus, Engeland

IN HET „PERSONLIJK” van het april-nummer van vorig jaar dat ik vanuit New Delhi schreef, heb ik vluchtig aangestipt dat men in andere landen over het algemeen nogal een hekel aan de Verenigde Staten heeft.

De knappe, jonge en charmante vrouw van de Maharadja van Tripura stelde het probleem als volgt:

„Amerika heeft op royalere wijze hulp verleend aan andere landen en hun volkeren dan enig ander land ter wereld”, merkte zij eerst op. „Niet alleen verlenen de Verenigde Staten uitgebreide financiële steun aan veel andere landen, maar als er zich nationale rampen, zoals grote aardbevingen of overstomingen voordoen, blijkt uw land altijd royaal hulp te verlenen. Waarom heeft men dan over het algemeen zo'n hekel aan de Verenigde Staten?”

In dit bewuste artikel had ik slechts geschreven wat ik beknopt en spontaan tijdens het gesprek ten antwoord gaf. In mijn antwoord voor de vuist weg, schreef ik deze houding ten dele toe aan de tegen Amerika gerichte communistische propaganda. Ik opperde dat het ten dele te wijten kon zijn aan de menselijke natuur — een verklaarbaar gevoel van afgunst jegens Amerika's overvloed en hogere levensstandaard. Ook dacht ik dat de antipathie jegens Amerika deels veroorzaakt kon zijn door het onvergeeflijk gedrag van vele Amerikaanse toeristen in het buitenland.

Gisteren kwam de heer Frank Schnee, manager van ons kantoor te Düsseldorf, uit Duitsland overgevlogen om mij te spreken. Onder andere liet hij mij een brief in het Duits zien van een abonnee op de Duitse editie van *De ECHTE WAARHEID*. Die brief handelde voornamelijk over deze zelfde vraag.

Dit zelfde „Persoonlijk” artikel was in het januari-februarinummer van 1971 van de Duitse editie verschenen. Onze Duitse abonnee dacht dat ik de belangrijkste reden voor dit algemeen gevoel van antipathie jegens Amerikanen had wegge laten. Ik wil mijn lezers, vooral die in de Verenigde Staten, een vluchtige indruk geven van hoe wij, in Amerika, er in de ogen van mensen in andere delen van de wereld uitzien. Ik vind dat

In dit nummer

Wat onze lezers schrijven
— Binnenzijde voorpagina

Persoonlijk 1

Iran nu:
Land met een doel 3

De stille epidemie 9

Terwijl de besprekingen
te Parijs zich
voortslepen 16

Het conflict in Eritrea —
tijdbom in het
Midden-Oosten 21

Wat is er mis met de
wereldeconomie? 25

Komt de Zwarte Dood
terug? 29

Foto: Iraans Ministerie van Voorlichting

ONZE OMSLAGFOTO

Sjah Mohammed Reza Pahlevi besteeg in 1941 de troon van Iran. Na twintig jaar politieke onrust introduceerde de sjah in het begin van de jaren '60 zijn „witte revolutie” die Iran op weg naar een economische en politieke stabiliteit hielp. Deze grote omzwaai bracht ook welvaart en economische groei. Iran is op het ogenblik op twee na het grootste olieproducerende land, ná de VS en de USSR. Met de inkomsten uit de olie is de regering van de sjah druk bezig een infrastructuur op industrieel en agrarisch gebied op te bouwen. Volgens de Iraanse minister van Economische Zaken, Hushang Ansary, heeft sjah Reza „in de korte periode van minder dan 10 jaar meer voor zijn volk gedaan dan menig staatshoofd in een heel leven hoopt te kunnen doen”.

deze brief typerend is. Hieronder volgt een nogal vrije vertaling van de brief:

„Ik vind *De ECHTE WAARHEID* zeer belangwekkend omdat het blad tot denken stemt. In het Duitse nummer van januari-februari 1971 wordt de vraag gesteld waarom Amerika, ondanks haar royale hulp aan andere landen en volkeren, zo impopulair is. De verklaringen, die in het artikel worden gegeven, zijn juist, maar de belangrijkste reden werd niet vermeld.

„Die belangrijkste reden is Amerika's schildering van zichzelf in films en tv-programma's van Amerikaanse oorsprong. Deze worden in Duitsland en over de gehele wereld vertoond, vaak met ondertitels of nagesynchroniseerd in de eigen taal. Wie deze amusements-media volgt moet wel tot de onvermijdelijke conclusie komen dat de VS bijna uitsluitend bevolkt wordt door misdadigers, en dat moord en bloedvergieten er net zo gewoon is als elders het verorberen van het ontbijt.

„Men is geneigd de volgende vragen te stellen: waarom verricht vrijwel niemand in Amerika ooit enig werk? Want in uw verfilmde of op de tv uitgezonden zelfportret ziet of hoort men nooit iets over normale werkende mannen of vrouwen. Waarom zijn de Amerikaanse politieagenten zonder uitzondering zulke botterikken die aanmatigend en arrogant op het toneel verschijnen nadat de wetsovertreders gearresteerd zijn door privé-detectives?

„Geloof u werkelijk dat men gesteld kan zijn op een land waar dag in dag uit geweldpleging en misdaad als de normale manier van leven op het tv-scherm wordt vertoond? Te uwen behoeve sluit ik hier verschillende kranteknipfels bij die Amerikaanse films en tv-programma's aanprijzen.”

Deze lieten geweld, misdaad en seks zien. Ook werd er een „Western” aanbevolen. De brief vervolgde:

„Hieraan kunnen talloze verslagen [nieuwsberichten opgenomen in de Duitse pers] door Amerikanen zelf toegevoegd worden over het inzetten van Amerikaanse troepen in Vietnam, met inbegrip van gruwelijke, aangrijpende films, die laten zien hoe burgers verwond en gedood worden. Geloof me, niemand kan op een dergelijk land gesteld zijn, vooral als hij niet te veel nadenkt (waar het merendeel van alle tv-fans aan lijdt) en de uitzendingen voor ware, authentieke berichtgeving aanneemt, daar ze geen verslagen van

communistiche maar Amerikaanse oorsprong zijn.”

Zelfportret van Amerika

Ik denk dat onze Duitse abonnee hier met „verslagen” eigenlijk doelt op fictieve amusementsprogramma's. Maar wij dienen te beseffen dat wanneer Amerikaanse tv-programma's in andere landen vertoond worden — in willekeurige landen over de gehele wereld, de mensen in deze landen ze beschouwen als een authentieke weergave van het leven in Amerika. Maar laten we met de brief verder gaan:

„Dag in dag uit indoctrineert het televisiescherm de kijkers met:

„Amerikanen zijn misdadigers...

„Amerikaanse misdadigers doden een...

„De gangsters in Amerika zijn de oorzaak van...

„Enzovoorts!

„De gevolgen zijn mij duidelijk — het betekent wereldwijde afkeuring en afwijzing van Amerika! De vraag rijst of dit proces een halt toegeroepen kan worden. Het zou een campagne moeten zijn tegen het onjuist afschilderen van het eigene, maar wie zou dat kunnen doen? Wie zou machtig genoeg zijn de hoge heren van de filmindustrie te bevechten? Ik weet het niet! Neemt u mij alstublieft niet kwalijk dat ik in het Duits schrijf, maar mijn Engels is niet toereikend. Met vriendelijke groeten, Arno Amft.”

Alstublieft! — zo zien WIJ, Amerikanen, er uit in de ogen van een abonnee in Duitsland!

En hier heeft u één van de eigenlijke OORZAKEN van al het onheil dat vandaag in de wereld voorkomt.

Ik wil graag verschillende dingen met betrekking tot dit onderwerp uiteenzetten.

Ten eerste zijn Amerikaanse televisieshows en -films niet bedoeld als documentaires, die gemaakt zijn om andere mensen over de gehele wereld te laten zien hoe het leven in Amerika is. Integendeel! Ze zijn voornamelijk voor het publiek in de Verenigde Staten gemaakt en zuiver en alleen voor AMUSEMENT. Voor dit doel geven ze het ongebruikelijke, het ONGEWONE, het gewaagde, het schokkende en het fictieve weer. En natuurlijk is dat één van de narigheden.

Maar als wij dingen naar de vriendschap en achting van andere landen, moeten wij beseffen dat miljoenen mensen in die landen deze films en programma's als een weergave van het

leven in Amerika beschouwen! Als de Amerikaanse amusementsindustrie een dergelijke show gaat produceren, zouden degenen die er verantwoordelijk voor zijn toch voldoende verantwoordelijkheidsgevoel moeten bezitten om deze schade aan het Amerikaanse imago in het buitenland te voorkomen.

Het winstmotief

Maar natuurlijk werkt men in commerciële instellingen met maar één bedoeling — het maken van WINST. Men stelt veel meer belang in het maken van winst, dan dat men een gevoel van vaderlandsliefde opbrengt met betrekking tot het Amerikaans imago.

En dat is dé wortel van al onze problemen — van al het kwaad in de wereld.

Ik herhaal het nog eens en nog eens en nog eens — er zijn overduidelijk slechts twee manieren van leven, of levensbeginsels mogelijk. De ene noem ik de „GEVENDE” — de andere de „NEMENDE” manier van leven. De mensheid leeft vanuit het egocentrische beginsel, volgens een hebzuchtige, wellustige levenswijze met een verlangen naar het verwerven en vergaren van bezit — en eveneens ZONDER zich te bekommeren om het welzijn van anderen. Het is een jaloerse, afgunstige manier van leven, vol haatgevoelens.

Het beginsel van „GEVEN” is de manier van leven in onbaatzuchtige bezorgdheid voor het welzijn van anderen gelijk aan die voor de eigen persoon. Het is de dienende, helpende manier van leven — van samenwerking, attentie, geduld en vriendelijkheid.

Bij de Amerikaanse televisie worden de kosten van de productie en de uitzendingen bestreden uit de opbrengsten van de „reclameboodschappen” — het adverteren. De tarieven zijn gebaseerd op de kijkdichtheid op diverse tijdstippen overdag of 's avonds — het aantal kijkers dat een programma volgt. De concurrentie om de hoogste kijkdichtheid is moordend. Het gaat hier om miljoenen en miljoenen dollars. *Men maakt zich geen zorgen* om wat de kijkers *behoren* te zien, maar om wat het merendeel verkiest te zien.

En de ervaring met de televisie toont aan dat het publiek niet *wenst* wat *goed* voor hen is, maar wat hen vermaakt. Het Amerikaans tv-menu zou niet overlopen van geweld, moord, misdaad en ongeoorloofde seks, als het

(Zie verder achterpagina)

IRAN NU:

Land met een doel

Sensationele veranderingen vinden in Iran plaats. Dit oude en olierijke land — van oudsher een kruispunt tussen Oost en West — is uit een diepe slaap verzezen en een nieuwe macht in het Nabije Oosten geworden.

WIJ ZIJN uit het dodenrijk opgestaan!" Deze triomfantelijke „wedergeboorte-aankondiging” stond in de *Kayhan International*, een Engelstalig dagblad dat in Teheran, de drukke hoofdstad van Iran, verschijnt.

Dit gebeurde ter gelegenheid van het begin, op 12 oktober 1971, van wat onbestreden „de grootste gebeurtenis van deze eeuw” was — de herdenking

van de stichting, 2500 jaar geleden, van het Perzische Rijk door Cyrus de Grote.

Iran, zo verkondigde dezelfde krant trots, „was weer een levend land tussen de andere landen”. Van nu af, volgens

Foto: Ambassador College

Feestverlichting in Teheran ter gelegenheid van de recente viering van het 2500-jarige bestaan van Iran.

de krant, is de natie voorbestemd „een belangrijke rol te spelen in de hedendaagse wereld”.

Roemrijk verleden

De bedoeling van het grootse feest dat een week duurde, was volgens de vorst van Iran, sjah Mohammed Reza Pahlevi, „het volk van Iran te doordringen van de betekenis van zijn verleden en de wereld te doordringen van de betekenis van Iran”.

Weinig thans nog bestaande landen kunnen zich beroemen op een zo lang en belangrijk verleden als Iran, of Perzië, zoals de oude naam ervan luidt.* Zijn annalen staan vol met

grote namen uit de oude geschiedenis — van Cyrus de Grote, die in 539 v. Chr. Babylon veroverde en daarmee het Perzische Rijk vestigde, tot Cambyses, Darius 1 (die de eerste Perzische koning was die regeerde te Persepolis, waar het herdenkingsfeest werd gehouden) en Xerxes.

De aardrijkskundige ligging van Perzië op de grens tussen Oost en West heeft het volk voortdurend in moeilijkheden gebracht. In 331 v. Chr. moesten de Perzen het hoofd in de schoot leggen voor de legers van Alexander de Grote. De veroveraars namen al vlug de Perzische gebruiken, gewoonten en godsdienstige opvattingen over en verlieten zich op Perzische bestuursambtenaren — wel een bewijs voor de goede hoedanigheden van de Perzische cultuur.

Arabische legers, aangevuurd door hu nieuw islamitisch geloof, overstroomden het land in het midden van de 7e eeuw n.Chr. Weer namen Perzische leef- en denkwijzen spoedig de overhand, maar deze werden vrijwel uitgeroeid ten tijde van de moedwillige verwoesting die Djengis-Chan en zijn Mongoolse horden van 1220 af aanrichtten.

Van die tijd tot deze eeuw toe heeft Perzië in de geschiedenis slechts een rol van secundaire betekenis gespeeld. Toen de 20e eeuw aanbrak, danste het land in feite naar het pijpen van elke grote mogendheid, met name van Rusland en Engeland. Toen de vader van de tegenwoordige sjah in 1925 de macht in handen nam en de Pahlevi-dynastie begon, was Perzië volslagen achterlijk en verarmd — afgezien van enkele schatrijke grootgrondbezitters. Er waren in het hele land maar zes fabrieken!

De Reza Sjah begon met het opbouwen van een infrastructuur van indus-

Twee redacteurs van De ECHTE WAARHEID, Gene Hogberg en Eugene Walter, zijn samen met twee fotografen verleden jaar oktober in Iran geweest naar aanleiding van de viering van het 2500-jarig bestaan van het Perzische Rijk. Onder de indruk van de geweldige vooruitgang die dit voornaamste land van het Nabije Oosten de laatste tien jaar heeft gemaakt en de vooruitzichten ervan voor de naaste toekomst, brachten zij dit verslag uit.

triën en vervoersmogelijkheden. Hij bracht veel tot stand — waaronder de aanleg van de beroemde transiraanse spoorweg — voor hij in september 1941 ten gunste van zijn zoon aftrad.

In de strijd die nu volgde, bezetten opnieuw Britse en Russische troepen delen van Iran. Na het einde van de vijandelijkheden en na langdurige moeilijkheden met de Sovjets, ontstonden er in Iran politieke troebelen. Het premierschap van Mohammed Mossadeq (1951-1953), bracht het land op de rand van de afgrond. Twee jaar lang zette Mossadeq, die een fanatieke vreemdelingenhater was, de voor Iran levensbelangrijke olie-uitvoer stop.

Tot in de jaren '60 herstelde Iran zich langzaam, heel langzaam van het Mossadeq-échéec. Toen 1962 aanbrak, het jaar waarin de herdenking van het 2500-jarig bestaan gevierd had moeten worden, zat Iran nog diep in de moeilijkheden. De overgrote meerderheid van de bevolking bestond uit verarmde, analfabete horigen zonder grondbezit.

De economie van het land, dat afgezien van de geweldige olie-industrie nog bijna niet was geïndustrialiseerd, was een chaos. Het bestuursapparaat was verlamd door corruptie, verspilling en gebrek aan efficiëntie. Het land werd haast bedolven onder ernstige en diepgewortelde problemen waarmee alle zogenaamde ontwikkelingslanden te kampen hebben.

Het was duidelijk dat Iran toen moeilijk het historische herdenkingsfeest van de oudste continentale beschaving op één na (die van China) kon gaan vieren.

Zoals één Iraniër zei: „Als de viering toen had plaatsgehad, zou ons volk zijn roem alleen in het verleden hebben kunnen zoeken”.

Tenzij er spoedig iets gebeurde, leek

een bloedrode — en vooral Rode — revolutie onvermijdelijk. De communistische Toedeh-partij, die sinds de Tweede Wereldoorlog oorzaak van onafgebroken moeilijkheden was geweest, deed wat zij kon om van de toestand gebruik te maken.

De witte revolutie

De volijverige sjah van Iran gaf blijk tegen de moeilijkheden opgewassen te zijn en begon hoogstpersoonlijk aan een revolutie van binnen uit.

Het doel van deze „witte revolutie”, zoals ze later werd genoemd, was Iran uit de rij van de ontwikkelingslanden te halen en het in de kortst mogelijke tijd in de gelederen van de ontwikkelde landen te zetten.

Nu, tien jaar later, is dit grootse streven een goed eind op weg naar verwezenlijking gekomen. De statistieken zijn tot dusver werkelijk indrukwekkend. Het jaarlijks inkomen per hoofd der bevolking — dat tien jaar geleden nog maar f585 of 8000 fr. bedroeg — is bijna verdubbeld en bedraagt nu f1135 of 15 000 fr. Een landhervormingsprogramma op grote schaal — één van de hoekstenen van de witte revolutie — heeft bijna de helft van de Iraanse boeren in staat gesteld eigenaar van hun eigen grond te worden.

In de tweede helft van de jaren zestig heeft Iran zijn bruto nationaal produkt met gemiddeld 10,3% per jaar opgevoerd. De industriële sector alleen al heeft met 14% een fantastische vooruitgang geboekt. De Iraanse economen hopen dat in 1971 hun land, wat produktietoename betreft, Japan, dat tot dusver de koploper is geweest, zal hebben overtroffen.

Dit alles is mogelijk gemaakt door het oordeelkundig gebruik van de onorme inkomsten van het land uit de olie — die in het afgelopen jaar alleen al 5,5 miljard gulden of 75 miljard frank bedroeg en voor 1972 op 6,5 miljard gulden of 90 miljard frank worden geschat.

In mei 1971 werd Iran het land met de grootste olieproduktie in het Nabije Oosten (het leverde 25% van de totale produktie van het Nabije Oosten) en op twee na de grootste olieproducent van de wereld; het wordt alleen overtroffen door de Verenigde Staten en de Sovjetunie.

De olie-inkomsten — die bijna driekwart van de deviezen inbrengen —

*Weinig mensen beseffen hoe enorm groot Iran is. De oppervlakte ervan bedraagt 1 684 000 km²; even groot als Engeland, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, België, Nederland, Denemarken, Italië en Oostenrijk samen. Doordat een groot deel van het land woestijn- of steppachtig gebied is, is Iran maar dun bevolkt; van zijn ca. 30 000 000 mensen woont 10% in de hoofdstad Teheran.

De vader van de tegenwoordige sjah, de Reza Sjah, die in de jaren twintig het land trachtte te moderniseren, decreeteerde dat het land voortaan Iran — land van het Arische volk — zou heten in plaats van de oude naam Perzië. Op verzoek van een aantal Iraanse staatslieden en geleerden is echter later toegestaan beide namen door elkaar te gebruiken.

worden aangewend voor een spoedprogramma ter modernisering van het land. De projecten omvatten wegen, spoorwegen, telecommunicatiesystemen, stuwdammen en bevoeiingswerken, elektrische centrales, nieuwe en gemoderniseerde raffinaderijen, pijpleidingen, havens, scholen en ziekenhuizen.

De regering gebruikt de inkomsten uit de olie ook om lang verwaarloosde industrieën weer op de been te helpen of nieuwe te doen ontstaan. Tot de opkomende industrieën behoren de fabricage van luchtbanden, geneesmiddelen, huishoudelijke apparaten, petrochemische produkten en auto-assemblage. De politieke stabiliteit van het land is een aanmoediging geweest voor buitenlandse investeringen, die nu 4,2 miljard gulden bedragen, waarvan 2300 miljoen gulden uit de Verenigde Staten.

En zo is het oude beeld van Iran als een „land van olie en tapijten” naar het land der fabelen verwezen.

Ingrijpende maatschappelijke veranderingen

Behalve de enorme verbeteringen op economische gebied zijn er in Iran ook ingrijpende maatschappelijke hervormingen ingevoerd. De reeds vermelde landhervorming is slechts één van een hele reeks successen. Het onderwijs is sterk verbeterd en uitgebreid. Het analfabetisme in de leeftijdsgroep van 15 jaar en ouder is gedaald van 87% in 1956 tot bijna 60% in 1971.

Bijna 97 000 mannen en vrouwen zijn werkzaam in een nationaal „lees- en schrijfkorps”, in de eerste plaats om de grote boerenbevolking van Iran een elementaire kennis bij te brengen, want zo lang die niet kan lezen en schrijven, is het voor haar bijna onmogelijk moderen landbouwmachines te gebruiken.

Het aantal scholieren is toegenomen van twee miljoen in 1962 tot 4,7 miljoen. De regering had zich ten doel gesteld, 2500 nieuwe scholen te laten bouwen (voor elk jaar van de geschiedenis van Perzië één) voordat het herdenkingsfeest zou worden gevierd. Het werden er 700 méér.

Tot de andere hervormingen behoren de invoering van vrouwenkiesrecht, afschaffing van de uitwassen van kinderarbeid, het invoeren van winstdelingsystemen voor fabrieksarbeiders en talrijke verbeteringen op het gebied

© Ambassador College

van gezondheidszorg en milieuhygiëne.

Het merkwaardige is dat de witte revolutie met zijn vele facetten zich heeft voltrokken binnen het kader van een stabiele economie. Het inflatiepercentage van Iran gedurende de laatste tien jaar behoort tot de laagste ter wereld.

De sjah is de centrale figuur

Volgens Hushang Ansary, minister van Economische Zaken van Iran, heeft sjah Pahlevi „in de korte periode van minder dan tien jaar meer voor zijn volk gedaan dan menig staatshoofd in een heel leven hoopt te kunnen doen”.

Het is geheel duidelijk dat het succes van de witte revolutie onmogelijk zou zijn geweest als niet de sjah voortdurend stuwend en leidend achter het programma had gestaan. Zelfs degenen die kritiek op hem uitoefenen, geven toe dat de veranderingen in Iran aan hem te danken zijn. De sjah is op weergaloze wijze georiënteerd op het

gebied van de economie en de processen en problemen van nationale ontwikkeling.

In zijn autobiografie schrijft de sjah: „...de zuivere waarheid is, dat het mijn grootste voldoening is, ingewikkelde economische en andere problemen aan te pakken... Voor mij is er niets vervelends aan, laten we zeggen, een gecompliceerde kwestie betreffende het opvoeren van de produktiviteit in de landbouw. Voor mij wordt dit een uiterst boeiend en levend probleem, juist omdat ook zelfs een kleine stap in de richting van een oplossing zoveel kan betekenen voor duizenden gewone mensen hier in dit deel van de wereld.

„Ik houd echt van mijn werk, de uitdaging die het inhoudt en de voldoening die het geeft. Overal waar ik in mijn land kom, zie ik duidelijke tekenen van vooruitgang, en deze zeggen mij dat wij op de goede weg zijn” (*Mission For My Country*, blz. 140 en 326).

Enige jaren voor de witte revolutie

werd er bij de 52-jarige vorst op aangedrongen dat hij zich formeel zou laten kronen. (Hij kwam aan het bewind in 1941, maar had nooit het kroningsritueel ondergaan.) De sjah antwoordde dat hij niet gekroond wenste te worden tot „heerser over een volk van bedelaars”.

Toen gebleken was dat het land een goed eind was gevorderd op de weg naar economische zelfstandigheid, werd op 26 oktober 1967 de kroningsplechtigheid voltrokken. Hij kroonde zichzelf op de traditionele wijze van de Perzische koningen. Zijn officiële titel „sjahansjah” betekent „koning der koningen”.

Tweesprong van de wereld

Er wordt wel eens de spot mee gedreven dat elk groot land beweert een strategische positie in de wereld in te nemen. Maar in het geval van Perzië valt daar weinig om te lachen.

Iran heeft sedert het begin van de geschiedenis de tweesprong tussen Oost en West gevormd. Enige van de voornaamste handelswegen uit de geschiedenis liepen door Iran; de belangrijkste ervan was misschien wel de beroemde zijdedeg naar China. Zelfs in deze tijd van luchtverkeer is Iran, met zijn internationale luchthaven te Teheran, een belangrijk knooppunt in de oost-westverbinding.

Maar de handelswegen waren ook veroveringswegen, en Iran is onvrijwillig gastheer geweest van Alexander de Grote (of, zoals de Iraniërs hem noemen, Alexander van Macedonië — de titel „de Grote” reserveren zij voor Cyrus), Djengis-Chan en Tamerlan.

Tot in de jongste geschiedenis toe heeft Iran een rol van grote betekenis gespeeld in politieke en militaire aangelegenheden.

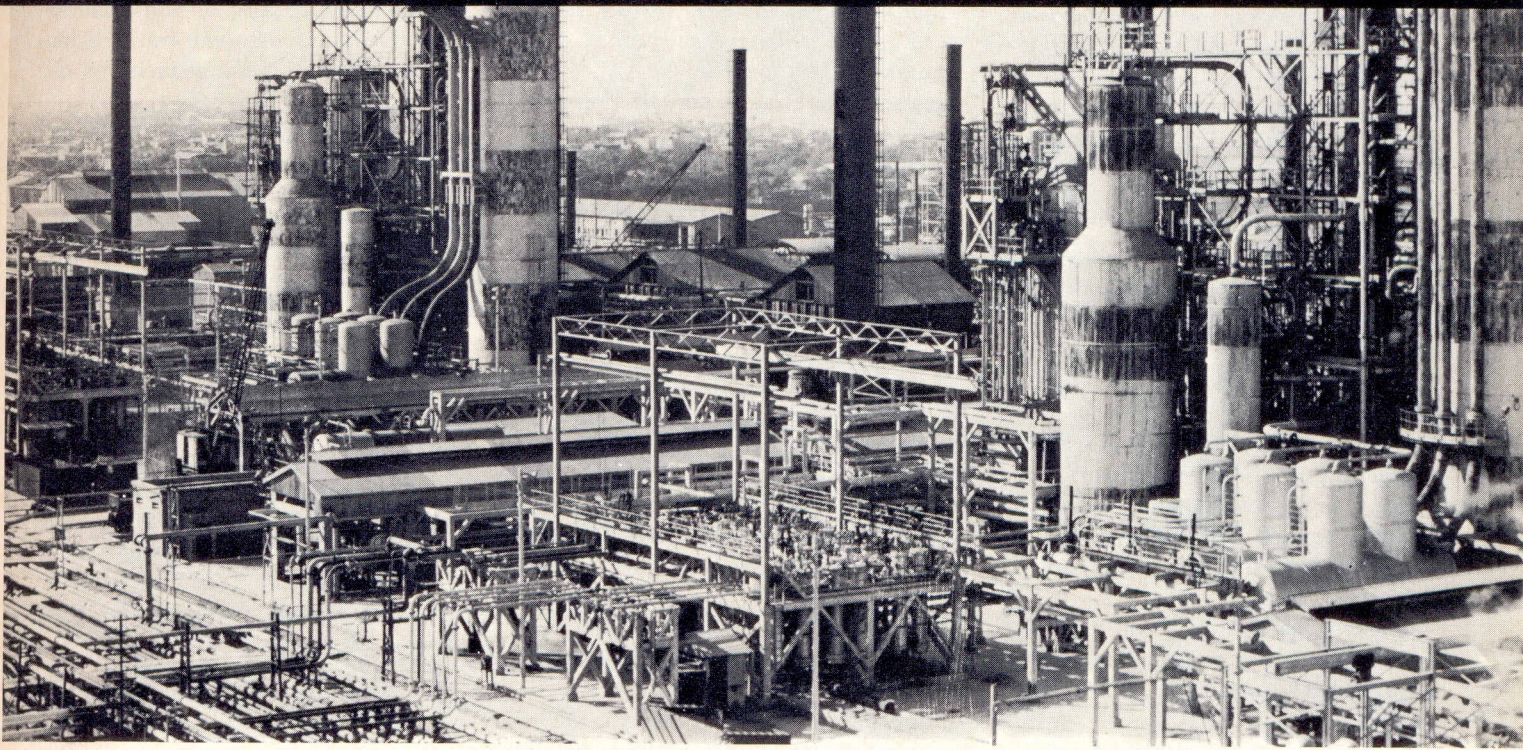
De Perzische olie heeft belangrijk bijgedragen tot de overwinning van de geallieerden in de Eerste Wereldoorlog. De Engelsman lord Curzon drukte het zó uit: „Het nageslacht zal naar waarheid getuigen dat de bondgenoten naar de overwinning zijn gedreven op een olie-golf”. Een groot deel van die olie kwam van de zich ontwikkelende Iraanse olie-industrie, die toen in Britse handen was.

In de Tweede Wereldoorlog heeft de strategische positie van Iran op de tweesprong er wederom toe bijgedragen de geallieerden de overwinning te bezorgen. Miljoenen tonnen oorlogs-

Olieraffinaderij in Abadan

Foto's: rechtsboven — UPI; andere — Ambassador College

EEN MENGELING VAN OUD EN NIEUW

— Het snel tot modernisering overgaande Iran blijft toch nog banden met het verleden onderhouden. Hoewel de olie het exportbeeld van Iran beheerst, gaan de vermaarde Perzische tapijten op de wereldmarkt nog steeds grif van de hand. Op de foto rechts wast een tapijtknoper zijn produkt alvorens het te verkopen. 's Lands hoofdstad, Teheran, met ruim 3 000 000 inwoners, groeit snel en is het middelpunt van de niet op petroleum geba-

seerde industrie van de natie. Overal kan men constructiewerk waarnemen, en een maalstroom van auto's getuigt van de toenemende welvaart van het land. Een taxirit in Teheran is haast opwindender dan een roetsjbaan op de kermis. Winkelen in Teheran is voor de vreemdeling een genot. Winkels en stalletjes zijn goed voorzien van allerlei gebruiksartikelen, van felkleurige stoffen tot glinsterende zilveren en turkooizen sieraden. Handwerk is gelukkig niet ten onder gegaan in Irans stormloop op de moderen wereld.

materieel van de westelijke mogendheden bereikten de Sovjetunie over land via het Iraanse vervoersapparaat. De transiraanse spoorweg kreeg de bijnaam van „de brug naar de overwinning”. Als deze militaire hulp de Russische legers niet had bereikt, zou Rusland misschien niet in staat zijn geweest de Duitse invallers terug te drijven.

Oppassen voor de Russen

Sinds de Tweede Wereldoorlog neemt Iran een nogal onbehaaglijke positie in de machtsstrijd tussen Oost en West in. De koude oorlog is in feite hier begonnen.

Onmiddellijk na de oorlog steunde Moskou een communistische marionettenregering die in de noordwestelijke Iraanse provincie Azerbajdzjan de macht in handen had genomen. Pas in december 1946 werd deze rebellenregering verdreven.

Sindsdien heeft Iran altijd een diep wantrouwen tegen de bedoelingen van de Sovjets gekoesterd. De sjah schrijft daarvan:

„De zaak met Azerbajdzjan was in waarheid een markatiepunt in de hedendaagse geschiedenis van het Nabije Oosten. In Azerbajdzjan zijn de bedoelingen die het stalinistische Rusland na de oorlog had, voor het eerst blootgelegd. Op dat tijdstip begonnen de vrije mensen overal ter wereld de bedreiging van het communistische imperialisme te beseffen.

„Ik ben van mening dat latere geschiedkundigen zullen zeggen dat de koude oorlog in werkelijkheid in Iran is begonnen. Er waren natuurlijk ook elders wel tekenen hiervan, maar hier zijn voor het eerst de lijnen duidelijk getrokken. In de loop van de affaire met Azerbajdzjan is Amerika voor het eerst in de geschiedenis een leidende rol in het Nabije Oosten gaan spelen. Azerbajdzjan heeft rechtstreeks geleid tot de Truman-leer, die Griekenland en Turkije van het communistische imperialisme heeft gered” (*id.*, blz. 118).

Russische druk op het grondgebied van Iran is natuurlijk niets nieuws. Sinds de dagen van Peter de Grote, die van 1682 tot 1725 heeft geregeerd, heeft Rusland altijd geprobeerd zijn grondgebied naar het zuiden uit te breiden, door het tegenwoordige Iran heen, ten einde over ijsvrije havens aan de Perzische Golf te kunnen beschikken.

Gezien de onmiddellijke nabijheid

van zijn reusachtige noorderbuurman bewandelt Iran het smalle pad tussen voorzichtigheid en koele vriendschap.

De laatste jaren zijn de Russisch-Iraanse betrekkingen enigszins verbeterd. Een belangrijke factor is de aankoop door de Russen van grote hoeveelheden Iraans aardgas. Binnenkort zal van de zuidelijke olievelden in Iran een pijpleiding die in 1970 is voltooid, tien miljard m³ per jaar naar de USSR vervoeren.

Kernpunt van de westerse verdediging

Iran is het middelpunt van een reeks van defensieve allianties rondom de Sovjetunie. Het is wel „het centrum van de CENTO” genoemd — CENTO is de afkorting van „Central Treaty Organization”, de Centrale Verdragsorganisatie bestaande uit Groot-Brittannië, Turkije, Iran en Pakistan. Aangezien de CENTO het centrum — en de zwakste schakel — is van het grotere stelsel van bondgenootschappen dat bestaat uit de NATO, de CENTO en de SEATO, is Iran in zekere zin de sluitsteen van het hele bouwwerk.

Nu Engeland zich militair steeds meer van het gebied om de Perzische Golf terugtrekt en zich bovendien losmaakt van het hele gebied „ten oosten van Suez”, begint zowel Londen als Washington te rekenen op een politiek stabiel Iran om de lacune te helpen opvullen.

Een recent bericht in de Engelse *Guardian* zei: „Men zegt dat Groot-Brittannië en de Verenigde Staten in stilte Iran uitgebreid van militaire hulp voorzien, opdat, wanneer de Engelsen zich terugtrekken uit het gebied ten oosten van Suez, het vacuüm gevuld zal zijn en de vrede gehandhaafd kan blijven. Men hoopt dat in 1975 Iran het sterkste land in dit gebied zal zijn, in staat zowel Russische als Arabische avonturen te voorkomen na de terugtrekking van de Engelsen.”

Engelsen en Amerikanen leveren wapens

Naar verluidt zal eind 1975 de regering te Teheran nog eens een 800 Britse Chieftain-tanks ontvangen. Zij zal ook voor patrouilledienst in de Perzische Golf fregatten aankopen, uitgerust met geleide projectielen, alsmede twee typen gepantserde luchtkussenboten. De Amerikaanse bijdrage bestaat, naar men zegt, uit 172 straaljagers en jachtbommenwerpers.

Als deze plannen voortgang vinden, zou Iran tegen 1975 een aanzienlijke militaire mogendheid kunnen worden. Alleen de tanksterkte al bestaat nu uit 1500 moderne Engelse en Amerikaanse tanks. De luchtmacht van Iran zou dan de modernste en meest geduchte in dit gebied zijn.

Dat het de bedoeling van Iran is, het belangrijkste land in het gebied om de Perzische Golf te zijn, bleek afgelopen november duidelijk uit de korte schermutseling over het bezit van drie kleine eilandjes in die golf. Zonder veel strijd bezetten Iraanse troepen de kleine maar strategisch belangrijke eilandjes Grote en Kleine Toemb en de helft van het eiland Aboe Moesa. Ook de Arabische emiraten langs de Verdragskust van de Perzische Golf, die tot voor kort door defensieve verdragen met Engeland verbonden waren, maken aanspraak op die eilandjes. Aangenomen wordt dat Engeland de heerschappij over de eilanden voortaan liever in Iraanse handen ziet.

Sombere waarschuwing

In 1961, vóór de opmerkelijke herleving van Iran, waarschuwde de sjah bij zijn dringend verzoek om militaire hulp:

„Het machteloos maken van Iran zou een der gemakkelijkste wegen openstellen voor een omtrekkende beweging van zowel NATO als SEATO, om van de landen aan de rand van de CENTO maar te zwijgen. En ik hoef er wel niet de nadruk op te leggen dat een inval in mijn land uit het noorden — of een inval uit een andere richting die door het noorden zou zijn geïnspireerd — de aanvallers rijk zou lonen indien zij niet werden teruggeslagen.

„Onze eigen ijsvrije havens en onze olievelden en andere rijke hulpbronnen zouden ten prooi vallen aan de schenders van de internationale vrede, en de weg zou voor hen openliggen om in een tangbeweging verder op te rukken: aan de ene kant zuidwaarts door het Arabische schiereiland en aan de andere kant via het Suezkanaal naar Afrika.

„Hoe zou men een lokkender verleiding kunnen bieden”, vroeg de sjah, „aan diegenen die voortdurend over vrede praten, maar te oordelen naar onze eigen ervaring, er niet noodzakelijk in geloven, noch het in praktijk brengen?” (*id.*, blz. 313.)

Alleen al het verlies van de enorme
(Zie verder pagina 20)

DE STILLE EPIDEMIE

De „ziekte waar niemand over praten wil“ is bezig uit de hand te lopen. Maar zover hoeft het niet te komen. De werkelijke grondoorzaak van de ziekte kan volledig uitgeschakeld worden.

door Donald D. Schroeder

„...**U** HEBT het geluk geslachtsverkeer te kunnen hebben in een tijd waarin de medische wetenschap in staat is de venerische ziekte in snel tempo te overwinnen... Als u dus een zweertje of een afscheiding krijgt of het gevoel hebt dat er iets niet in orde is, haast u zich dan naar uw gynaecoloog en laat het in orde maken” (*The Sensuous Woman*, door „J”).

Dit wordt beweerd in een boek dat de afgelopen maanden een best-seller was in Amerika. Onjuiste beweringen als deze werden nu reeds door zo'n tien of twintig miljoen Amerikaanse vrouwen gelezen. En miljoenen andere mannen en vrouwen halen dezelfde misleidende boodschap uit bepaalde andere populaire publikaties en uit de lectuur gericht op de „swinging singles”.

Het devies luidt: haal eerst je plezier en later een spuitje; speel nu en neem later penicilline.

De keerzijde van de medaille

Er mankeert één ding aan het advies van „J” aan manzieke, losbandige jonge vrouwen — en wel dat het in minstens drie van de vier gevallen van gonorrhoea bij vrouwen en tal van gevallen van syfilis absoluut niet opgaat.

Het is heel goed mogelijk dat een geslachtsziekte NIET het gevoel geeft „dat er iets mis is”. En het kan zijn dat er in het geheel *geen* „zweertje of een afscheiding” is, zoals bij 80 percent

van de vrouwen die met gonorrhoea besmet zijn. Bij een groot aantal slachtoffers van geslachtsziekte kan het jaren duren eer de symptomen waarneembaar zijn. Eerst wanneer er een blind of aan syfilis lijdend kind wordt geboren — of wanneer er tengevolge van steriliteit in het geheel geen kind wordt geboren — beseffen vele vrouwen dat zij een geslachtsziekte hebben. En tal van geïnfecteerde mannen realiseren zich pas wanneer zij op middelbare leeftijd door een hartaanval, door krankzinnigheid of door blindheid worden getroffen dat zij aan de „stille epidemie” leden.

Maar al te dikwijls zijn deze en andere feiten betreffende venerische ziekten naar de achtergrond gedrongen door verkeerde voorlichting en door het bagatelliseren van de afschuwelijke gevolgen van de filosofie van „amuseer je nu en behandel de gevolgen later”. Het wordt tijd dat er eens duidelijk op wordt gewezen dat venerische ziekten een ernstig probleem vormen en dat wij ons van de OORZAAK van die ziekten bewust worden. Die schuilt niet alleen bij microben, maar in de *vrije seksuele opvattingen* die te veel mensen er op na houden.

Dit artikel confronteert u niet alleen met de vaak in de wind geslagen waarschuwingen van deskundigen en slachtoffers, maar ook met de lessen van de geschiedenis. Lees deze informatie daarom zorgvuldig. En bespreek ze met uw tieners.

De ziekte waar niemand over praten wil

De stille epidemie van geslachtsziekten woedt in onze tijd weer even fel als gedurende een groot deel van het verleden. Miljoenen mensen dragen haar als een tijdbom met zich mee. Ondanks medische behandeling worden nog steeds tal van mensen door geslachtsziekten gedood of verminkt.

Toch wordt er vreemd genoeg maar weinig in het openbaar gesproken over de enorme gevolgen. Builenpest moge dan een afgrijpselijke ziekte zijn (in de zestiende eeuw beroofde zij 25 miljoen mensen van het leven) en in meer recente tijden mogen influenza, rodehond of polio verschrikkelijk huisge-

houden hebben en kreten van veront-rusting hebben doen opgaan, er is in de geschiedenis een nog veel kwaadaardiger verwoester aan het werk geweest: *venerische ziekte*. Wat VZ extra verraaderlijk maakt zijn de wijzen waarop men besmet kan raken. *Iemand kan nl. zonder het te weten aan een geslachtsziekte lijden.*

VZ raakt miljoenen

Alleen al sinds 1900 — dus tijdens het leven van vele thans nog in ons midden verkerende mensen — hebben diverse vormen van *syfilis* omstreeks 100 miljoen mensenlevens geëist. In datzelfde tijdvak kostte syfilis alleen al in de Verenigde Staten het leven van naar schatting ruim 3 miljoen zuigelingen en meer dan een miljoen

„Ik wou dat ik dood was!”

„Ik ben een meisje van 18 en ik had deze maand willen trouwen. Mijn vriend verbrak onze verloving omdat ik geen kinderen kan krijgen. Een paar jaar geleden trok ik op met een stel hippies. Iedereen ging met iedereen naar bed. Ik kreeg gonorrhoea, maar ik wist het niet eens. Vorige maand kwam mijn dokter erachter. Ik zal nooit moeder kunnen worden. Ik wou dat ik dood was.”

„Ik ben een meisje van 14. Al vanaf m'n twaalfde jaar heb ik met jongens omgegaan, maar technisch gesproken ben ik nog maagd. Een poosje geleden ontdekte de dokter dat ik syfilis had. Als andere meisjes denken dat ze geen syfilis kunnen krijgen als ze niet helemaal tot het einde gaan, dan hebben ze het mis! Het is mij overkomen. Misschien kan ik er beter bij vertellen dat ik nogal stevig heb gevrijd. Daar heb ik het mee opgelopen.”

volwassenen.* Andere miljoenen zijn ofwel door deze ziekte, ofwel door haar zusje, gonorrhoea of „druiper”, lichamelijk aangetast of verminkt.

In 1967 rapporteerde een commissie van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties dat de wereld 30 tot 50 miljoen lijdens aan syfilis telde en meer dan 150 miljoen gevallen van besmetting met gonorrhoea.

Volgens gezondheidsautoriteiten zijn de geslachtsziekten op dit moment, ondanks de moderne medische behandeling, overal ter wereld uit de hand gelopen. In alle grote landen infecteren zij vele miljoenen mensen en brengen zij miljoenen anderen in gevaar.

Venerische ziekten hebben alle andere besmettelijke ziekten waarvan in de Verenigde Staten aangifte wordt gedaan vóór achter zich gelaten en staan nu op de eerste plaats. Zij worden slechts overvleugeld door verkoudheid en griep — twee ziekten die over het algemeen niet aangegeven worden. (In de meeste andere moderne landen is het met de geslachtsziekten-crisis waarschijnlijk even ernstig gesteld. De aangegeven gevallen onthullen slechts het topje van de ijsberg.) Met haar twee miljoen nieuwe besmettingsgevallen per jaar is gonorrhoea in de Verenigde Staten de meest voorkomende besmettelijke ziekte waarvan aangifte wordt gedaan.

In weerwil van het feit dat zij steeds meer voorkomen, bestaat er nog zeer veel onwetendheid omtrent geslachtsziekten — precies zoals in de middel-eeuwen, toen zij miljoenen wegmaaiden en de loop van de geschiedenis veranderden. Veel te veel mensen schijnen tegenwoordig nauwelijks méér respect of angst voor geslachtsziekten te hebben dan voor een zware kou, en zijn van mening dat zij even gemakkelijk genezen kunnen worden. Deze wijdverbreide opvatting verontrust tal van gezondheidsfunctionarissen. Zij weten dat het veranderlijke karakter van geslachtsziekten deze opvatting tot een grove oversimplificatie maakt.

De straf op „vrije liefde”

Geslachtsziekten hebben vanaf de oudste annalen der beschaving tot aan de ziekterapporten van onze hedendaagse medische klinieken toe ons steeds op pijnlijke wijze herinnerd aan het feit dat „vrije liefde” een zware tol kan eisen. Helaas wordt de straf veelal niet alleen betaald door de toevallige partners, maar ook door hun nakomelingen.

Aangeboren syfilis kan tot de geboorte van een levenloos kind leiden, of van een levend kind met het uiterlijk van een grotesk vervormd wezen uit een nachtmerrie. Ook kan het zijn dat de baby er bij de geboorte schijnbaar normaal uitziet; maar nog weken, maanden of jaren later kan zijn gezichtje plotseling invallen of rimpels gaan vertonen. Er kunnen misvormingen van de scheenbenen gaan optreden, maar ook kunnen zich blindheid, doofheid, krankzinnigheid of andere symptomen van een syfilitische infectie gaan manifesteren. Het is een straf die de onschuldigen ondergaan. Hetgeen niet wegneemt dat de helft tot twee derden van het aantal levendgeboren baby's van moeders met syfilis de een of

* Gegevens ontleend aan *VD: Facts You Should Know*, blz. 58, door André Blanzaco, arts, in samenwerking met William F. Schwartz (afd. venerische ziekten van het consultatiebureau voor besmettelijke ziekten in Atlanta, VS) en de arts Julius B. Richmond. Vóór de publicatie van het boek werd de tekst door diverse andere bekende gezondheidsexperts kritisch doorgenomen.

Algemene misvattingen omtrent geslachtsziekten

IN TEGENSTELLING met de populaire mythe is de beroepsprostituée slechts voor ca. 5% van alle venerische infecties verantwoordelijk. Het is juist dat het meisje van plezier in de dagen van vóór de penicilline in belangrijke mate aan de verspreiding van de ziekte bijdroeg, maar in onze tijd is dat niet meer zo. Nu zijn het de vrije liefde bedrijvende jongen en meisje of man en vrouw (ca. 80% van de gevallen) en homoseksuelen (minstens 15% van de gevallen) die de verbreiding van de besmetting overgenomen hebben.

Sommige mensen zijn ten onrechte van mening dat zij alleen door vrouwen met geslachtsziekten besmet konden worden. Maar in vele gebieden worden 20% of meer van de infecties door homoseksuele praktijken overgebracht. En aangezien manlijke homoseksuelen gewoonlijk meer contacten leggen dan heteroseksuelen, neemt het probleem bij hen een explosieve vorm aan.

Geheimzinnigdoenerij en halve waarheden omtrent VZ hebben het ontstaan van populaire en gevaarlijke mythen aangemoedigd.

Een jongen kwam langs zijn vaders stoel en vroeg, toen hij zag dat deze een artikel over geslachtsziekten zat te lezen: „Wat is dat, papa?”

Z'n vader vouwde haastig de krant op en zei: „Niets, jongen! Je hoeft je helemaal geen zorgen te maken zolang je maar met fatsoenlijke meisjes omgaat”.

Maar de overdracht van syfilis en gonorrhoea heeft niets te maken met „goede” afkomst. Het maakt ook geen enkel verschil of je tweemaal per dag onder de douche staat.

Ook armoede heeft er op zichzelf niets mee te maken. Het verband tussen sloppen of armoedige wijken en geslachtsziekten bestaat inder-

daad, maar alleen omdat in deze wijken de voornaamste factoren die de overbrenging van de ziekte bevorderen zijn geconcentreerd — onwetendheid, onverschillige moraal, tekort aan behandelingsmogelijkheden of te weinig voorlichting over de manier waarop de ziekte kan worden ontdekt. Geen enkele klas of ras is er immuun voor.

Sprookjes omtrent de overdracht

Het is vrijwel uitgesloten dat de ziekte wordt overgebracht door openbare toiletten, vuile deurknoppen, kopjes, eetgerei, water, voedsel of door de lucht. Zelfs de mogelijkheid van besmetting via een handdruk is uiterst klein.

Deze organismen zijn buiten het menselijk lichaam namelijk bijzonder kwetsbaar. Buiten het menselijk weefsel sterven zij binnen enkele seconden, of hoogstens binnen enkele minuten, zodra zij met licht, warmte, droogte of lucht in aanraking komen. Zij gedijen uitsluitend bij lichaamstemperatuur en zijn niet tegen grote temperatuurschommelingen bestand.

Venerische ziekten ontstaan niet uit zichzelf. Zij worden op anderen overgebracht door lichamelijk contact met mensen die aan de ziekte lijden. Syfilis- en gonorrhoeamicroben groeien uitsluitend in het menselijk lichaam. Zij worden vrijwel uitsluitend door geslachtsgemeenschap of intiem lichamelijk contact van de ene mens op de andere overgebracht.

Bij een gonorrhoeabesmetting ontwikkelt zich geen immuniteit. Hoewel zich bij een syfilisbesmetting een zekere mate van onvolledige immuniteit kan hebben ontwikkeld, kan deze worden tenietgedaan door een grote nieuwe infectie. Wordt de ziekte door vroegtijdige behandeling

genezen (voordat zich in enige mate immuniteit kan ontwikkelen) dan kan iemand onmiddellijk opnieuw, en opnieuw en opnieuw besmet worden — wat dan ook bij velen gebeurt. Ook kan iemand gelijktijdig syfilis en gonorrhoea oplopen.

Tegen geen van beide ziekten bestaat een immuniserend vaccin.

VZ wordt niet langs erfelijke weg (door de genen) overgedragen. Wel kan syfilis congenitaal (d.w.z. voor de geboorte) door de moeder aan haar kind worden doorgegeven, en wel door besmetting van de foetus via de placenta. Wordt een op die manier opgelopen syfilis niet tijdig ontdekt, dan kunnen de gevolgen tragisch zijn. In vele gevallen wordt de foetus door de syfilisbacterie gedood, met als gevolg miskraam, abortus of doodgeboorte. Ook kan het kind weliswaar levend worden geboren, maar verminkingen en andere defecten vertonen.

Wat de „pil” betreft, die is natuurlijk niet in staat een besmetting met geslachtsziekten te voorkomen. Er zijn zelfs aanwijzingen dat zij de kans op besmetting juist vergroot.

Volgens Dr. Walter Smartt van de gezondheidsdienst van het district Los Angeles schijnen vrouwen die „aan de pil zijn” vatbaarder voor venerische infecties en complicaties.

Wat voorbehoedsmiddelen betreft is het de ervaring van onderzoekers dat vele mensen die niet gebruiken, of als zij het wel van plan zijn, toch nog risico's nemen. Geen enkel chemisch of medisch voorbehoedmiddel *absolute* bescherming tegen infectie. Zelfs het gebruik van condooms door de man geeft geen 100% garantie tegen besmetting met syfilis, en als het niet op de juiste wijze wordt gebruikt, evenmin tegen gonorrhoea.

andere vorm van aangeboren syfilis met zich meedraagt.

Gonorrhoea heeft duizenden en duizenden van de in onze tijd levende zorgeloze jonge meisjes van de kans beroofd kinderen te krijgen. Hun innig verlangen naar levensgeluk door een huwelijk met kinderen werd de bodem ingeslagen — alleen doordat hun eiliders door gonococci werden aangestast, met als eindresultaat een onherstelbare steriliteit. Gonorrhoea is tegenwoordig zowel bij mannen als vrouwen

een der *voornaamste* oorzaken van onvruchtbaarheid.

Te veel mannen hebben er in hun jeugd jaren maar zo'n beetje op los geleefd, zijn vervolgens getrouwd en hebben verscheidene kinderen gekregen. En dan gebeurde het dat zij *twintig jaar later* volkomen onverwachts en in de bloei van hun leven neergeveld werden door een syfilitische hartaanval als gevolg van het feit dat hun grote lichaamsslager tot een soort rubberachtige brei was gedegene-

reerd. Of ze werden blind. Of krankzinnig.

Voor deze slachtoffers betekende hun venerische ziekte een ware tijdbom, die op rampzalige wijze tot ontploffing kwam. Maar bij miljoenen anderen is die tijdbom op dit moment nog steeds aan het tikken.

De tijdbom van geslachtsziekte zou eventueel zonder nadelige gevolgen onschadelijk gemaakt kunnen worden — zelfs zonder behandeling, maar niet zonder gevaar van besmetting van

Tragische rol van VZ in de geschiedenis

HOEWEL GROTELIJKS geringschat, is de rol van geslachtsziekten in de geschiedenis tragisch geweest. Alleen de plaag van syfilis is al verantwoordelijk voor miljoenen kreupelen, blinden, krankzinnigen en doden geweest. Hoe geslachtsziekten zijn ontstaan is niet bekend, maar zij zijn door de eeuwen heen doorgegeven via met het seksuele gedrag verband houdende contacten. Keizers, koningen, edelen, dichters, schilders, geestelijken en geleerden werden evenzeer als de gewone man besmet.

Gonorrhoea wordt uitvoerig beschreven in de annalen der meeste oude beschavingen — zoals die van de Chinezen, Assyriërs, Egyptenaren, Grieken, Romeinen en anderen. In de ruïnes van Pompeii en Herculaneum werden op erotische schilderijen, beeldhouwwerken en aardewerk inscripties aangetroffen die betrekking hebben op VZ, zoals de beschrijving van een bordeel waar de mooiste vrouwen aan een ziekte leden die „etende zweren” kon voortbrengen. Ook de Hebreërs werden ten aanzien van overspelige verhoudingen gewaarschuwd voor VZ. „Zodat gij in het laatst zoudt kermen, als uw vlees en uw lijf verteerd zijn” (Spreuken 5:1-11, N. Vert.)

Debat over syfilis onbeslist

De oorsprong van syfilis is oorzaak van veel woordenstrijd. Sommige onderzoekers zijn van mening dat zij altijd een metgezel van de mens is geweest en in algemene termen in oude annalen beschreven werd. Aangezien de ziekte de „grote imitator” is, valt deze bewering moeilijk te bewijzen. Anderen betogen dat de historische beschrijvingen tot aan de tijd van Columbus niet duidelijk melding maken van syfilis. Volgens deze gedachtegang — de meest populaire — pikte de bemanning van Columbus syfilis, of

althans een bijzonder virulente vorm van syfilis — op in de Nieuwe Wereld en bracht deze met zich terug naar Europa, waar men het „Spaanse pokken” noemde. Wij weten dat Europa vanaf het begin der zestiende eeuw als nasleep van oorlogen door syfilisplagen geteisterd werd. Kruistochten, ontdekkingsreizen en de handel verspreidden de virulente ziekte (of althans een kwaadaardiger vorm ervan) door het Midden-Oosten, India, China en Japan.

Toen syfilis voor het eerst in Europa opdook, was zij om de een of andere reden veel dodelijker dan tegenwoordig. Miljoenen mensen werden gedood, tot kreupelen gemaakt of dusdanig verzwakt dat zij minder weerstand tegen andere ziekten hadden.

VZ heeft altijd in belangrijke mate afbreuk gedaan aan de gevechtskracht van alle legers ter wereld — vaak zelfs nog meer dan de eigenlijke vijand. In 1495 zag Karel VIII van Frankrijk zich gedwongen het beleg van Napels op te geven omdat een groot deel van zijn troepen door de ziekte was uitgeschakeld. Nadat zijn leger ontbonden was, verspreidden zijn huurelingen een virulente vorm van syfilis over geheel Europa.

Tegen 1918, tijdens de Eerste Wereldoorlog, konden dagelijks 18 000 Amerikaanse soldaten (een hele divisie!) niet aan de gevechten deelnemen als gevolg van VZ en werd daardoor, naar schatting van sommige autoriteiten mogelijk 10% van de Amerikaanse bevolking in die tijd met een venerische ziekte besmet.

Mentaliteit van uitersten

In de twee eeuwen nadat syfilis voor het eerst in Europa had toegeslagen, was de algemene houding er een van angst en hopeloosheid. Maar toen zwaaiden de mensen om naar het frivole. Het werd mode syfilis luchtig op te nemen —

en zelfs erover op te scheppen. De 19e eeuw werd daarentegen beïnvloed door de puriteinse ethiek en opnieuw werd het een schande er zelfs maar over te praten. Deze opvatting is tot op heden zo.

Reeds in de aanvang werden alle mogelijke geneeswijzen uitgetoetst, maar slechts weinige daarvan waren werkelijk doeltreffend. De al vroeg toegepaste kwikverbindingen vertoonden nevenverschijnselen die even gevaarlijk waren als de kwaal zelf. Een Westindische houtsoort, *guajak* of pokhout genaamd, genoot een kortstondige populariteit, evenals sarsaparilla en sassafras. Na 1884 verscheen de ten dele effectieffelijke bismuth-therapie. (Het was pas in het laatst van de afgelopen eeuw dat syfilis en gonorrhoea als twee afzonderlijke ziekten werden onderkend.) Omstreeks 1910 ging men een arsenicumpreparaat met de naam salvarsan gebruiken, maar de ziekte keerde veelal terug. Bloedafbraak, bloedingen en sterfgevallen als gevolg van dergelijke behandelingen waren niet ongewoon. En de behandelingen waren langdurig en kostbaar.

In het laatst van de jaren '30 waren de sulfonamiden populair, maar tegen het midden van de Tweede Wereldoorlog waren zij tegen vele vormen van gonorrhoea onwerkzaam geworden.

Pas in 1943 bewees Dr. John Mahoney dat penicilline met succes tegen venerische ziekten kon worden aangewend. Sindsdien zijn er nieuwe penicillinesoorten ontwikkeld en dat zijn de populairste geneesmiddelen die tegenwoordig in gebruik zijn. Maar... tengevolge van de recente, snel toenemende resistentie tegen penicilline, heeft men de doses vele malen moeten verhogen opdat zij nog uitwerking zouden hebben. Deze zich voortzettende tendens vormt een ernstige bedreiging voor de kans om in de toekomst tot een afdoende geneeswijze te komen.

anderen. Bij velen echter zal de „bom” onopgemerkt blijven tikken tot zij na dagen, maanden of jaren ontploft — met een nasleep van onherstelbare schade, emotionele trauma en mischansen zelfs de dood. Mogelijkerwijs besmet de geïnfecteerde persoon intussen door onachtzaamheid en onwetendheid vele anderen.

Enorm besmettingsreservoir

Het feit dat geslachtsziekten in de Verenigde Staten de eerste plaats innemen onder de epidemische ziekten heeft daar stemmen doen opgaan voor een actie ter beteugeling van wat als een „nationale noodtoestand” wordt aangeduid. Na twintig jaar lang te zijn gedaald is het aantal gevallen van

geslachtsziekte waarvan aangifte werd gedaan in de laatste vijf jaar verdubbeld, en tegen 1975 dreigt het opnieuw te verdubbelen.

In 1970 werden in de Verenigde Staten naar officiële schatting meer dan twee miljoen gevallen behandeld. Van slechts een fractie van dat aantal werd aangifte gedaan. Een nog veel

groter aantal mensen werd geïnfecteerd maar niet behandeld. Sommige steden rapporteerden een toeneming van syfilis met 50%, hoewel de stijging nationaal gezien meer dan gemiddeld 8% bedroeg. Niemand kent precies de omvang van het besmettingsreservoir in de Verenigde Staten, maar zij moet hoe dan ook verontrustend zijn. Meer dan 14 miljoen Amerikanen zijn dragers van syfilis of gonorrhoea, ofwel van beide ziekten tegelijk — de twee meest voorkomende venerische ziekten. Een verontrustend hoog percentage van de lijdens vertoont geen uitwendige tekenen van infectie.

In vele streken, in het bijzonder in grote stedelijke agglomeraties, neemt men aan dat één op de tien jonge volwassenen en tieners aan een venerische ziekte lijdt.

Statistisch wordt elke 16 seconden weer een Amerikaan met een geslachtsziekte besmet. De helft van de slachtoffers bestaat uit jonge mensen onder de 25. In de districten Los Angeles en San Francisco schatten de autoriteiten van de volksgezondheid dat 10 procent van de jongeren tussen de 14 en 25 jaar een venerische ziekte onder de leden hebben.

Dr. Warren Ketterer, hoofd van de afdeling bestrijding geslachtsziekten van de gezondheidsdienst in Californië deelde een studiegroep in San Francisco mee dat in sommige stedelijke gebieden van Californië minstens 20% van alle middelbare scholieren een geslachtsziekte zal oplopen vóór zij hun eindexamen hebben behaald.

In een in 1970 verschenen rapport constateerde het departement van gezondheidszorg van de staat Californië: „Van alle inwoners van Californië onder de 25 jaar zal dit jaar één op de tien een geslachtsziekte oplopen. De helft van alle aangegeven gevallen zal betrekking hebben op deze leeftijdsgroep.”

Soortgelijk patroon in gehele land

Deze schokkende cijfers tonen in de gehele VS een overeenkomstig patroon aan. Bij een op kleine schaal in een aantal wijkconsultatiebureaus gehouden proefonderzoek van vrouwen verkreeg men 10% positieve reacties voor gonorrhoea; in klinieken voor gezinsplanning 4 tot 10% en bij particuliere artsen 2%.

Dr. Edwin J. DeCosta, hoogleraar in de verloskunde en gynaecologie aan de Northwestern-universiteit, merkte het volgende op: „Keer op keer blijkt uit onderzoekingen dat 5 à 10 procent van

de jonge vrouwen aan gonorrhoea lijdt. Zelfs zwangere jonge vrouwen. Zelfs knappe jonge vrouwen. Zelfs 'fatsoenlijke' jonge vrouwen uit nette gezinnen — ja, zelfs gehuwde vrouwen met grote kinderen.” Hij voegde eraan toe: „Als wij ons ooit van gonorrhoea willen bevrijden, moeten wij de reservoirs opsporen en behandelen”. Andere deskundigen geven echter toe dat behandeling alléén de geslachtsziektenepidemie nooit zal kunnen beteugelen. Wij zullen verderop zien waarom niet.

In het algemeen ziekenhuis van de universiteit van Zuid-Californië te Los Angeles bleek in 1970 niet minder dan 6 procent van de vrouwen die een baby kregen met gonorrhoea besmet te zijn. De ziekte had bij de bevalling de oogjes van de kinderen kunnen besmetten (en blindheid kunnen veroorzaken als het niet ontdekt was) tijdens hun passage door het geboortekanaal.

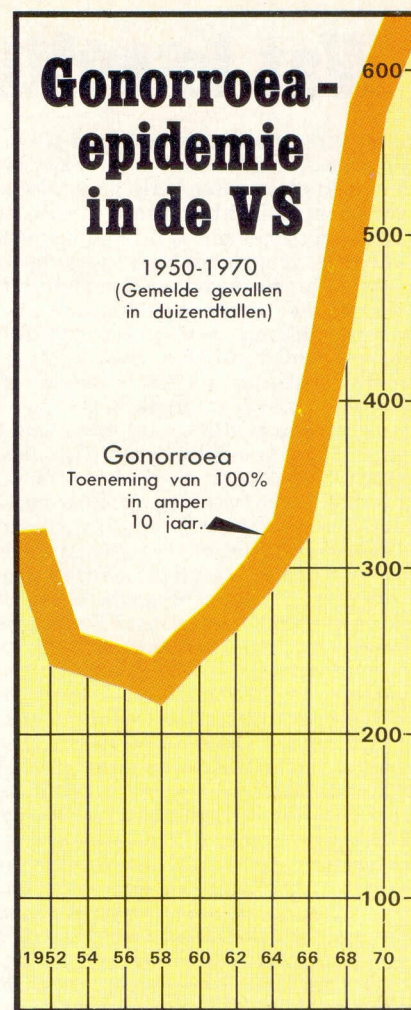
Deze alarmerende statistieken vormen de reden waarom het Amerikaanse genootschap voor sociale gezondheidszorg berichtte: „Gonorrhoea is nu pandemisch [d.w.z., overal verbreid, met aantasting van ongewoon grote aantallen mensen, en bedreigt de gezondheid en het welzijn van de volgende generatie”. Hoewel syfilis opnieuw een alarmerende stijging vertoont, is het gonorrhoea — de subtiele verminker — die volgens de medische autoriteiten werkelijk uit de hand gelopen is.

In de VS wordt het gevaar nog vergroot door de hoge besmettingsgraad van de Amerikaanse troepen in Vietnam. Volgens sommige waarnemers heeft 20 procent van de daar dienende Amerikaanse militairen op een gegeven moment een geslachtsziekte opgelopen. Velen hunner keren naar huis terug zonder zich bewust te zijn dat zij een „bom” bij zich dragen.

Geneesmiddelen — de ideale oplossing?

Waarom heeft zich in ons tijdperk van „wondergeneesmiddelen” een plotselinge herleving van geslachtsziekte voorgedaan — speciaal van gonorrhoea? Verrassend genoeg is het „succes” van de medische wetenschap medeschuldig aan die stijging. Maar slechts ten dele.

De era van de behandeling van venerische ziekten met penicilline begon in 1943. De spectaculaire uitwerking van dit middel op het verloop van de ziekte gaf velen een vals gevoel van vertrouwen. Zij meenden dat men het gevaar van geslachtsziekten nu wel kon vergeten en dat men zich nu veilig aan uitpattingen te buiten kon gaan. Hand in hand met deze optimistische ziens-

Bron: Amerikaanse Gezondheidsdienst

wijze ging bij velen het gevoel dat er niet langer een dwingende noodzaak bestond nieuwe generaties in te lichten over het verminkende dodelijke karakter van geslachtsziekten.

Dientengevolge gleden zowel het inzicht in de ware aard der venerische ziekten als de vrees ervoor naar een bedenkelijk laag peil af. Deze mentaliteit wordt tot op heden nog zeer veel aangetroffen. In het licht van de feiten betreffende VZ zijn deze onwetendheid en dit misplaatste vertrouwen te betreuren.

De moderne geneesmiddelen, in het bijzonder penicilline, hebben opmerkelijke successen geboekt bij het tot staan brengen van venerische infecties en bij het doen dalen van het aantal ernstige verminkingen en sterfgevallen. Maar deze middelen zij slechts in staat ernstige schade te voorkomen wanneer zij in een vroeg genoeg stadium van de ontdekte ziektegevallen worden toegepast.

Moderne geneesmiddelen zijn geen tovermiddelen. Zij zijn niet in staat het

Wat is syfilis eigenlijk?

SYFILIS wordt veroorzaakt door een spiraalvormig organisme, de z.g. spirocheet. Het is de dodelijkste van alle geslachtsziekten.

Het eerste teken is doorgaans een zweertje, „harde sjanker” genaamd, dat 10 tot 90 dagen na het contact met geïnfecteerde persoon tot ontwikkeling komt. Het neemt als regel de gedaante aan van een pijnloos, niet jeukend, verhard plekje of zweer op de plaats waar de spirocheet via een kleine huidbeschadiging is binnengedrongen. (Als een nieuw slachtoffer bij het eerste contact laten we zeggen 1000 syfiliškiemen ontving, dan is dat aantal drie weken later, of tegen de tijd dat de eerste uitwendige symptomen zich gaan voordoen, reeds tot vijf miljard of meer gestegen. Toch kan hij zich nog goed voelen en er gezond uitzien.)

Dikwijls verbergt een primaire sjanker zich ergens in het lichaam, zodat hij niet wordt opgemerkt. De symptomen verdwijnen ook zonder behandeling, waardoor velen zich laten misleiden. De ziekte verspreidt zich daarna naar alle delen van het lichaam.

Het tweede stadium kan eveneens onopgemerkt verlopen. Symptomen die zich wel manifesteren doen dat gewoonlijk van zes weken tot zes maanden na het ontstaan van de sjanker (alle hier genoemde cijfers zijn aan variaties onderhevig). Zij kunnen van enkele dagen tot verscheidene maanden aanhouden en hebben als regel het karakter van een pijnloze uitslag of van puisten op alle mogelijke plaatsen van het lichaam — zweertjes in de mond, een zere keel, het uitvallen van plukken haar, koorts of hoofdpijn. Deze symptomen worden veelal genegeerd, omdat zij zoveel gelijkheid vertonen met allerlei andere aandoeningen. Ook deze symptomen verdwijnen zonder behandeling. De patiënt is echter geenszins genezen.

Overdracht door zoenen en vrijen

Op dit punt is er als regel nog weinig schade aangericht. Deze beide stadia die een jaar of twee duren — maar het kunnen ook vier jaar of meer zijn — zijn bijzonder besmettelijk. In deze periode kan syfilis via seksueel of intiem persoonlijk contact met anderen worden doorgegeven. Intiem *gezoen* kan de voorwaarden voor besmetting scheppen, in het bijzonder als er zich kleine sneetjes of wondjes in de mond bevinden. Ook zijn er gevallen van besmetting door intieme *vrijerij* opgetekend.)

Blijft zij onbehandeld, dan kan de ziekte zich gaan kenmerken door een niet-besmettelijke, vroeg latente periode. Soms valt zij terug naar een besmettelijk tweede stadium, maar gewoonlijk schrijdt zij voort naar een *laat latente stadium* (dat niet als seksueel besmettelijk wordt beschouwd, maar dat kinderen voor hun geboorte kan besmetten). In dit stadium kan de ziekte van vijf tot veertig jaar onopgemerkt blijven, om uiteindelijk in de vorm van *late syfilis* vitale organen aan te tasten en hartkwalen, blindheid, verminderingen, verlammingen, krankzinnigheid of de dood te veroorzaken.

Groot aantal „boffers”

Op elk willekeurig tijdstip bevindt de helft tot twee derde van alle syfilisgevallen zich in sluimerende toestand. Om de een of andere, niet geheel duidelijke reden hebben 80% van de *niet behandelde* syfilispatiënten „stom geluk”. De verwoestingen van late syfilis blijven hen bespaard. Sommige deskundigen zijn van mening dat het blijkbaar mogelijk is afdoende immuniteit te ontwikkelen; ook kan er een soort evenwicht ontstaan tussen de spirocheten en de lichaamsweefsels dat op een onzekere wapenstilstand lijkt. En een aantal artsen meent dat de ziekte opnieuw wordt geactiveerd wanneer b.v. de lichaamsweerstand in de strijd tegen een andere ziekte is afgenomen.

Naar schatting 20% van de overblijvende onbehandelde slachtoffers valt aan verwoestende beschadigingen ten prooi: hart- en vaatcomplicaties (syfilitische hartziekte of slagaderbreuk), aandoeningen van het centrale zenuwstelsel (hersenen of ruggemerg), goedaardige *Gumma's* (knobbels van rubberachtige samenstelling) of tumoren van huid of bot, oogaandoeningen of andere verminkende of dodelijke, late beschadigingen.

In geval van aangeboren syfilis kan het kind reeds bij de geboorte verschijnselen vertonen, maar ook kan het een normaal uiterlijk hebben en dan binnen weinige maanden afwijkingen gaan vertonen. Een door verborgen syfilis aangetast kind kan tot de jongelings- of jongmeisjesjaren normaal lijken en pas dan worden getroffen door misvormingen, blindheid of krankzinnigheid, of vroege syfilissymptomen. Minstens de helft van alle levendgeboren baby's van door syfilis aangetaste moeders heeft in de een of andere vorm aangeboren syfilis.

weefsel te vervangen dat in de gevorderde stadia van de ziekte is verwoest of verloren gegaan. Eenmaal verloren vitale weefsels zijn onvervangbaar.

Wat de gezondheidsautoriteiten eveneens verontrust is de toeneming van het aantal mislukte behandelingen tengevolge van de toenemende resistentie van het gonorrhoea verwekkende micro-organisme.

Genorrhoea — verreweg de grootste boosdoener — is op het ogenblik bezig coccusstammen te ontwikkelen die een zeer hoge resistentie vertonen tegen penicilline en tegen de alternatieve geneesmiddelen die gebruikt worden bij mensen die allergisch zijn voor penicilline. Een bijzonder hoge penicilline-resistentie tonen de uit Vietnam geïmporteerde geslachtsziekten. Dit is niet zo verwonderlijk als men bedenkt dat gonorrhoea de eeuwen door resistentie heeft weten te ontwikkelen tegen elk nieuw middel dat bij de behandeling werd gebruikt.

Dr. Walter Smartt, hoofd van de kliniek voor geslachtsziekten van het district Los Angeles, zegt over dit probleem: „Al onze van stalen punten voorziene kogels zijn in rubber projectielen veranderd”.

De aanwezigheid van deze resistente stammen kan inhouden dat niet met één injectie en zelfs niet met een serie injecties kan worden volstaan. Sommige mensen die zichzelf genezen achten, krijgen de ziekte weer terug. Zelfs bij syfilis — een ziekte die niet bijzonder resistent is tegen geneesmiddelen — kan een volledige genezing vele maanden en zelfs jaren van controle vergen.

In 1943 volstond als regel één enkele injectie van 100 000 eenheden penicilline om gonorrhoea tot staan te brengen, maar tegenwoordig heeft men soms al 4 800 000 eenheden of meer nodig. Sommige deskundigen vrezen dat wij het plafond van de nog veilig te geven standaarddosis beginnen te naderen.

Behandeling vaak uitzichtloos

Tal van medische autoriteiten zijn zich bewust dat de behandeling van lijdens aan geslachtsziekten een nauwgezette, frustrerende en veelal uitzichtloze zaak is.

Op het moment waarop het gros van hen die door een keten van besmettingen met elkaar verbonden zijn (en dat zijn er vaak honderden) opgespoord en behandeld zijn, heeft de ziekte zich reeds ver buiten die groep verspreid. (Dit geldt in het bijzonder voor gonorrhoea, waarvan de incubatietijd van minimaal drie dagen na de be-

smetting het mogelijk maakt dat de ziekte opnieuw verspreid wordt.)

De kosten van het opsporen en benaderen van de besmette personen kunnen enorm zijn, daar sommigen hunner in ver verwijderde steden of zelfs landen wonen. Afgezien daarvan worden velen van hen die elk jaar besmet worden (in sommige streken 12 tot 30 procent) binnen twaalf maanden na de behandeling opnieuw geïnfecteerd — velen zelfs binnen één maand.

Een te groot vertrouwen in geneesmiddelen en de toenemende resistentie tegen deze middelen vormen slechts twee aspecten van de stijging van het aantal geslachtsziekten.

Vele besmette personen worden bovendien niet gevonden doordat de artsen, om hun patiënten te beschermen, weinig geneigd zijn de namen van de betrokkenen bekend te maken. Zij rapporteren dan ook nog geen 20 procent van de gevallen. Ook de slachtoffers weigeren vaak de namen van hun contacten te noemen of kennen die niet meer. De artsen zelf slagen er maar al te dikwijls niet in het juiste stadium van de ziekte vast te stellen, zodat het slachtoffer niet op de juiste wijze wordt behandeld.

Moreel klimaat moedigt ziekte aan

Maar evenals in de gehele geschiedenis is het ook in onze tijd een veel belangrijker factor dat de geslachtsziektenepidemie ten nauwste verband houdt met bepaalde morele en seksuele opvattingen.

Het tolerante morele klimaat van onze tijd moedigt steeds meer schoolkinderen, zonder kennis van de ziekte, aan zich zorgeloos over te geven aan promiscuïteit. Dat is geen wonder. Dikwijls weten de ouders even weinig van geslachtsziekten als hun kinderen. Zelfs kleine kinderen worden in verrassend grote aantallen geïnfecteerd — zoals blijkt uit het geval van een vijfjarig jongetje dat door een negenjarig meisje werd besmet.

Er blijven dan ook grote vragen. Kan er nog in onze generatie een einde worden gemaakt aan de geslachtziekten? Kan iemand die bezorgd is zichzelf beschermen? Het antwoord luidt: alleen als men de kern van het probleem vierkant onder ogen ziet en er iets aan doet.

Wat de Verenigde Staten betreft, staat de wijze waarop de geslachtsziekten daar op het ogenblik worden bestreden borg voor een sombere toe-

Wat is gonorrhoea?

GONORROEA, in de regel aangeduid als „druiper”, wordt veroorzaakt door bepaalde bacteriën, de z.g. gonococci. De ziekte verloopt zelden dodelijk, maar kan de lijder ernstig verminken en diens levensduur bekorten. Zij komt minstens 10 maal zo veel voor als syfilis.

Gonococci zijn parasitaire bacteriële organismen, die zich in leven houden door celwanden te penetreren en de daarbinnen aanwezige voedingsstoffen te absorberen. Zij nestelen zich aanvankelijk op en om de geslachtsdelen, waar zij de tere slijmvliezen kunnen beschadigen — in het bijzonder de eileiders die doorgang moeten verlenen aan het vrouwelijke eitje. Pogingen van het lichaam om de aangerichte schade te herstellen kunnen de man of de vrouw steriel maken door de betrokken buisjes te verstoppen met dik, vezelachtig littekenweefsel. Dit is een der voornaamste oorzaken van steriliteit en van jaren later opduikende problemen met de geslachtsdelen.

De meeste mannen vertonen al gauw na de infectie de symptomen van een druiper, hoewel niet in alle gevallen. Bij vrouwen is het veel tragischer — in ongeveer 80% van de besmettingsgevallen zijn er geen symptomen die de aandacht trekken. Dit heeft geleid tot de vorming van een gevaarlijk en omvangrijk reservoir van potentiële besmetting. Pas wanneer er ernstige schade is aangericht, beginnen veel vrouwen pijn te krijgen en medische hulp in te roepen.

Geen onfeilbare test

Het eerste symptoom van een druiper is als regel een overvloedige,

etterige afscheiding uit de genitaliën, die van enkele dagen tot drie weken na de besmetting kan gaan optreden. Mannen krijgen al gauw last van pijnlijke urinelozing. Men beschikt echter niet over een betrouwbare bloedproef voor gonorrhoea, hetgeen betekent dat als de afscheiding eenmaal is opgehouden, het bijzonder moeilijk kan zijn om de aanwezigheid van de ziekte bevestigd te krijgen. Er zouden in dat geval ingewikkelder proeven moeten worden genomen.

Ook zonder dat de patiënt wordt behandeld kunnen de symptomen verdwijnen, maar als regel blijft de lijder dan nog vele jaren besmettelijk. De ziekte kan blijven sluimeren (maar blijft een besmettingsbron) tot haar kiemen zich op het een of andere moment in de toekomst gaan verbreiden over klieren, gewrichten en andere organen, waar zij artritis, hartcomplicaties, blindheid, hersenletsels of andere chronische aandoeningen zoals steriliteit teweegbrengen. Tenzij een gonorrhoeapatiënt onmiddellijk behandeld wordt, zal hij de een of andere weefselbeschadiging oplopen. Dit kan al dan niet van ernstige aard zijn.

Zijn de geslachtsorganen van een moeder geïnfecteerd, dan kan ook het kind bij de geboorte besmet worden; in dat geval kan de baby na een paar dagen bedreigd worden met ontstoken oogjes en potentiële blindheid. Ter voorkoming van deze besmetting druppelt men nu de ogen van pasgeborenen in met een oplossing van 2 pct. zilvernitraat. Overdracht van de gonococci op de ogen via pas besmet beddegoed, handdoeken of handen blijft altijd een gevaar.

komst. Voordat er in deze toestand verbetering komt, zal zij eerst nog erger worden.

De geslachtsziekten crisis is tot dusverre voornamelijk bestreden door het behandelen van besmette personen — en door deze mensen via informatieve publikaties in staat te stellen de symptomen te onderkennen. Maar het komt vaak voor dat een geslachtsziekte in haar beginstadium in het geheel geen symptomen vertoont, of dat men er geen speciale aandacht aan schenkt. En dus blijft de ziekte zich ongemerkt uitbreiden.

Hoewel er ongetwijfeld miljoenen mensen zijn die een behandeling behoeven, blijven de venerische ziekten (Zie verder pagina 28)

MISSING DIMENSION IN SEX

Als u meer wilt weten over het voor ieder belangrijke onderwerp van seks en huwelijk, vraag dan om ons gezaghebbende boek in de Engelse taal: *The Missing Dimension in Sex*. U kunt uw GRATIS exemplaar van dit belangrijke boek ontvangen door te schrijven naar ons adres dat u op de binnenzijde van de voorpagina vindt. De uitgeverij moeten helaas weigeren de *Missing Dimension in Sex* aan ongehuwde minderjarigen te sturen, maar hopen dat de ouders het belang van dit nuttige en informatieve boek zullen inzien en het hun opgroeiende kinderen in handen willen geven.

Terwijl de besprekingen te Paris zich voortslepen...

Ongeveer het enige
geschilpunt dat
tijdens de drama-
tische, nu al drie
jaar durende be-
sprekingen te Parijs
werd opgelost, is de
vorm van de tafel.

door Michael Allard

VOOR HET GEVAL u het nog niet mocht hebben opgemerkt: de 140e vergadering van de vredesonderhandelingen te Parijs liep kort geleden ten einde. Maar na ruim drie en een half jaar onderhandelen is er nog steeds geen vrede in Vietnam. De vorderingen die op de weg naar vrede werden gemaakt, waren zeker niet het gevolg van de onderhandelingen. De Parijse onderhandelingen zijn een schrijnend voorbeeld van 's mensen onbeholpen pogingen om tot een rechtvaardige en duurzame vrede te komen.

De vredesbesprekingen te Parijs begonnen op 13 mei 1968. Op dat tijdstip waren alleen de delegaties van Noord-Vietnam en de Verenigde Staten aanwezig. Alleen al om aan de onderhandelingstafel te komen was een maandenlange aangelegenheid.

Amerika laat proefballonnetjes voor vrede op

Op 29 september 1967 verklaarde president Johnson te San Antonio in Texas: „Ik ben bereid een vertrouwde vertegenwoordiger te zenden... naar welke plaats op deze aarde ook om in het openbaar of achter gesloten deuren met een woordvoerder van Hanoi te praten”.

Henry Kissinger, de adviseur van president Nixon voor nationale veiligheidsaangelegenheden, voegde eraan

toe dat president Johnson „bereid was om *zonder voorwaarden*, op ieder ogenblik, waar dan ook, te onderhandelen”.

In maart 1968 — bijna zes maanden later — opperde president Johnson Genève als mogelijke vergaderplaats. Hanoi beantwoordde dit met het voorstel van Pnom Penh, de hoofdstad van Cambodja. De Verenigde Staten wezen Pnom Penh af, op grond van het feit dat de Verenigde Staten geen diplomatieke betrekkingen met Cambodja onderhielden.

De Amerikaanse president stelde toen alternatieve vergaderplaatsen voor, zoals New Delhi, Rangoon, Djakarta of Vientiane. Hanoi antwoordde plichtmatig met een eigen voorstel voor een vergaderplaats — Warschau in Polen. Het Witte Huis wees dit voorstel onmiddellijk van de hand, met het betoog dat Polen niet neutraal was, maar een communistische staat. In april, zeven maanden na de verklaring van president Johnson te San Antonio, gaven de Verenigde Staten tien *andere* mogelijke vergaderplaatsen ter overweging. Vier van de steden lagen in Europa, de andere zes in Azië. Tenslotte werd Parijs aanvaard. Maar eerst na vijf weken van verder geharrewar.

De keuze van Parijs was uiteraard nogal ironisch. Parijs is de hoofdstad

van het land dat een vijftiental jaren tevoren tegen dezelfde Noordvietnamese communisten in Indochina had gevochten.

Maar in Parijs te zijn betekende nog niet het einde van de oorlog. De gedelegeerden onderhandelden over de onderhandelingen. Na maanden van gekibbel en getwist zetten de delegaties zich in hun zetels om na te gaan of er al dan niet ook maar enig punt was waarover beide partijen bereid waren te praten. Het stond vast dat geen van beide partijen bereid was om erg veel toe te geven.

Bombarderen of niet?

De besprekingen concentreerden zich tenslotte op een discussie over het stopzetten van de bombardementen. Dit nam een groot deel van de eerste zes maanden van de onderhandelingen in beslag. Hanoi bleef onvermurwbaar bij haar eis dat het stopzetten van de bombardementen onvoorwaardelijk moest zijn. Alle Amerikaanse verzoeken om een tegenprestatie van de zijde van Hanoi werden afgewezen.

Washington vreesde dat, als eenmaal het bombarderen was stopgezet, het moeilijk zou zijn opnieuw te beginnen. Hanoi was anderzijds van mening dat een tegenprestatie van zijn kant een stilzwijgende instemming zou inhouden

dat zulke bombardementen in sommige gevallen „rechtmatig” zouden kunnen zijn. Aangezien het de bedoeling van Hanoi was om de wereldopinie op zijn hand te krijgen door de bombardemen-

Op het ogenblik is er zelfs geen overeenstemming over de oogmerken van de Parijse besprekingen.

ten als onrechtmatig aan de kaak te stellen, had het voor Noord-Vietnam weinig zin om op dit essentiële punt toe te geven. Verder wenste Hanoi geen formule op grond waarvan de Verenigde Staten de bombardementen „rechtmatig” zouden kunnen hervatten, door schending van een overeenkomst als beschuldiging in te brengen.

Als de Verenigde Staten de bombardementen onvoorwaardelijk zouden stopzetten, dan zou dat als een teken van een aanstaande communistische overwinning worden uitgelegd. President Johnson gaf tenslotte op 31 oktober 1968 toe en beëindigde alle bombardementen op Noord-Vietnam.

Er waren dertien maanden voor nodig geweest vanaf de tijd dat president Johnson de wens tot vredesonderhandelingen uitsprak, om een onzekere,

eenzijdige en slechts gedeeltelijke stopzetting van militaire activiteiten voor elkaar te krijgen.

De regering van Saigon en het NBF toegelaten

Hanoi stemde in de regering van Saigon tot de Parijse onderhandelingen toe te laten — een concessie die Hanoi tevoren had geweigerd. Tegelijk met Saigon begon het communistisch Nationaal Bevrijdingsfront (NBF) aan de besprekingen deel te nemen.

Van toen af aan hadden de Verenigde Staten met hun bondgenoot, de regering van Saigon, te worstelen. Washington had 26 dagen nodig om een tegenstribbelend Saigon ermee te doen instemmen bij de onderhandelingen aanwezig te zijn. De reden? Zuid-Vietnam wenste een overwinning, geen onderhandelingen. Saigon had gezworen nooit met het NBF te onderhandelen. Als er dan toch onderhandelingen moesten komen, dan wilde Saigon dit alléén klaren. Dit zou buitensluiting betekenen van zowel het Bevrijdingsfront als van Amerika, en rechtstreekse onderhandelingen met Hanoi inhouden.

Saigon gaf tenslotte toe, maar eerst nadat het de verzekering van de Verenigde Staten had afgedwongen dat het een hoofdrol in de onderhandelingen mocht spelen. Saigon werd ook op

andere punten gerustgesteld: de Verenigde Staten zouden het niet dwingen tot een coalitieregering met de communisten, en Saigon zou uit naam van de bondgenoten spreken over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam.

Terwijl Saigon zich schoorvoetend bij de onderhandelingen had aangesloten, greep de voorlopige revolutionaire regering, die het communistische Bevrijdingsfront vertegenwoordigde, de gelegenheid met beide handen aan. Dit bood de communisten niet alleen de kans om officieel als woordvoerders van het volk van Zuid-Vietnam te worden erkend, maar plaatste hen tevens politiek in het middelpunt van de wereldbelangstelling.

Deze ontwikkeling compliceerde de zaak, zelfs voor Hanoi. Noord-Vietnam wilde niet dat zijn moeilijk te benaderen bondgenoot, het Bevrijdingsfront, te onafhankelijk zou worden.

Beslissing over de tafelschikking

Toen dan de vier delegaties gingen praten, moest er een nieuw belangrijk probleem worden opgelost: *de tafelschikking*.

Het nam — bijna niet te geloven — 77 dagen in beslag om tot een beslissing te komen over de vorm van de tafel. Terwijl de diplomaten van de vier delegaties kibbelden, *stierven* er duizenden Amerikanen, Vietcong, Noord- en Zuidvietnamezen in de strijd.

Zelfs het punt of men op houten stoelen dan wel op stalen vouwstoelen zou zitten, werd naar voren gebracht. Eén voorstel opperde de mogelijkheid dat men helemaal niet zou zitten. Als dat voorstel zou zijn aanvaard, zou het voor alle betrokkenen een zware conferentie zijn geworden. Dat was ruim drie jaar geleden en de Parijse vredesonderhandelingen zijn nog steeds gaande.

Na bestudering van bijna twee dozijn tafelmodellen kwam er tijdens een aantal geheime vergaderingen een dramatische doorbraak uit de bus. De vorm van de tafel moest... rond worden! Het was een meesterstuk van diplomatiek compromis.

Hanoi had oorspronkelijk een vierhoekige of vierkante tafel voorgesteld. De reden voor deze tafelvorm was duidelijk. Hanoi moest het Bevrijdingsfront als gelijkwaardig partner bij de besprekingen hebben. Aangezien Saigon echter nooit het politiek bestaan van het Bevrijdingsfront zou erkennen, was die vorm volledig onaanvaardbaar.

Washington opperde een tafelform-

Vredesbesprekingen in Korea

KOREA was instructief voor Amerika — zowel op het slagveld als aan de conferentietafel.

De VS nodigden in 1951 de communisten voor vredesbesprekingen uit. Een Deens hospitaalschip in de Koreaanse wateren werd als neutrale vergaderplaats voorgesteld. Op 1 juli 1951 accepteerde Radio Peking, maar dan in het niemandsland van Kaesong in Noord-Korea.

De VS stemden daarop in met de voorbereiding der onderhandelingen door verbindingsofficieren. Toen Amerikaanse officieren aankwamen, bezetten Noordkoreaanse troepen het gebied en drongen de officieren een *communistisch* militair escorte op. De Amerikaanse onderhandelaar, vice-admiraal C. Turner Joy, werd „geadviseerd” in een jeep met een grote witte vlag — het symbool van overgave — te rijden. Natuurlijk werd hij gefotografeerd toen hij het door de communisten bezette gebied in symbolische overgave binnenreed.

Intussen had het hoofd van de communistische onderhandelaars, generaal Nam Il, zijn stoel 30 cm hoger dan die van Joy laten maken. Verder plachten de communisten te weigeren vragen te beantwoorden. Ze starden dan uren lang naar de muur, zonder te lunchen. Tijdens de onderhandelingen beschuldigden de Noordkoreanen de VS van biologische oorlogvoering, het bombarderen van krijgsgevangenen en zelfs van het africhten van apen om handgranaten te werpen.

Met dit tempo vergde het twee jaar en 575 vergaderingen sinds de aanvang der onderhandelingen om een staakt-het-vuren — geen vrede! — tot stand te brengen. Gedurende die jaren spendeerde Amerika ruim tien miljard dollar en verloor het 20 620 mensenlevens. En na 16 jaar is er nog steeds geen door onderhandelingen tot stand gekomen vredesverdrag voor Korea. Twee Amerikaanse divisies zijn er nog steeds om langs een onzekere bestandslijn te patrouilleren.

ring van „onze zijde-jullie zijde” — twee tegenover elkaar staande rechtehoekige tafels, zo geplaatst dat de delegaties tegenover elkaar zouden zitten. Dan zou het niet nodig zijn om het Bevrijdingsfront te erkennen.

Hanoi maakte hiertegen bezwaar.

Tenslotte werd er een oplossing uitgedokterd. Een ronde tafel zou betekenen dat *beide* partijen victorie konden kraaien. Hanoi kon beweren dat de vier delegaties aan een ronde tafel gelijkwaardig waren. De Verenigde Staten en Zuid-Vietnam konden volhouden dat er sprake was van „jullie zijde” tegenover „onze zijde”.

Het geval van de onmogelijke oplossing

Afgezien van de vraag hoe men de onderhandelingen wenst te beschouwen — „jullie zijde-onze zijde” of gelijkwaardigheid voor allen — één onontkoombaar feit treedt op de voorgrond: Er zijn weinig punten van overeenstemming tussen de vier delegaties geweest. Op het ogenblik is er zelfs geen overeenstemming over de oogmerken van de besprekingen.

De regering van Saigon, onder leiding van president Thieu, wil geen coalitieregering aanvaarden en beschouwt zo'n regering als de „doodskus” voor een

onafhankelijk Zuid-Vietnam. Thieu zweert dat hij de communisten er zelfs na een vredesregeling zal uitwerken.

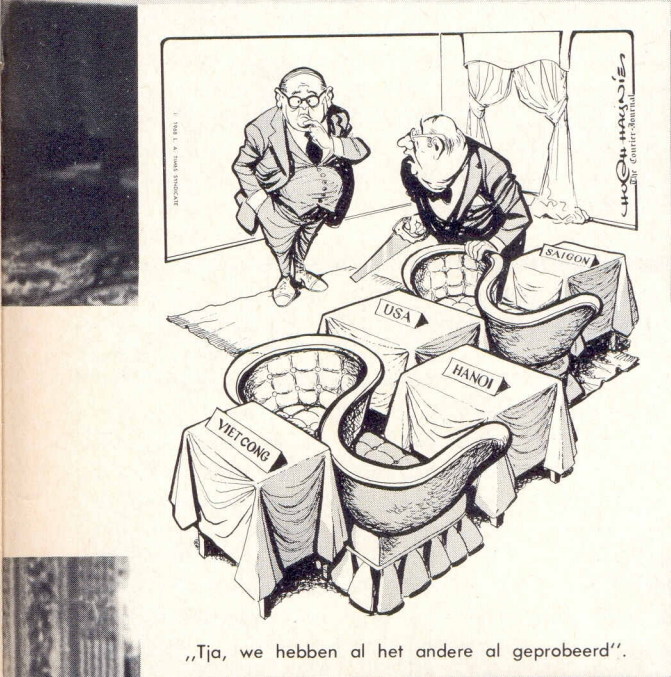
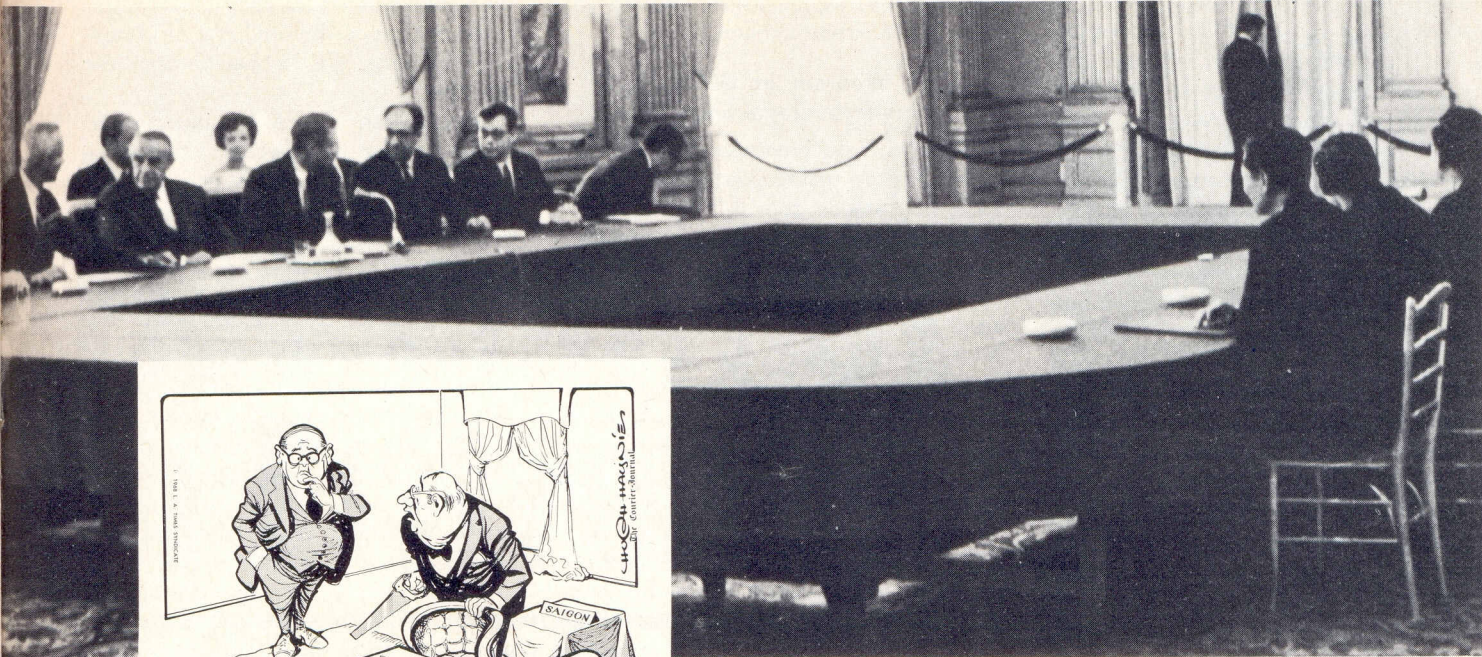
Bij aankomst van mevrouw Nguyen Thi Binh te Parijs, die de delegatie van de voorlopige revolutionaire regering leidt, werd een oproep tot *volledige* overwinning in Zuid-Vietnam wereldkundig gemaakt.

Zulke oorlogszuchtige verklaringen van beide zijden zijn niet bevorderlijk voor het ontstaan van een hartelijke sfeer en zullen niet leiden tot een vriendschappelijke handdruk tussen de twee. Hun „grote broeder”-tegenhangers kunnen evenmin met elkaar overweg.

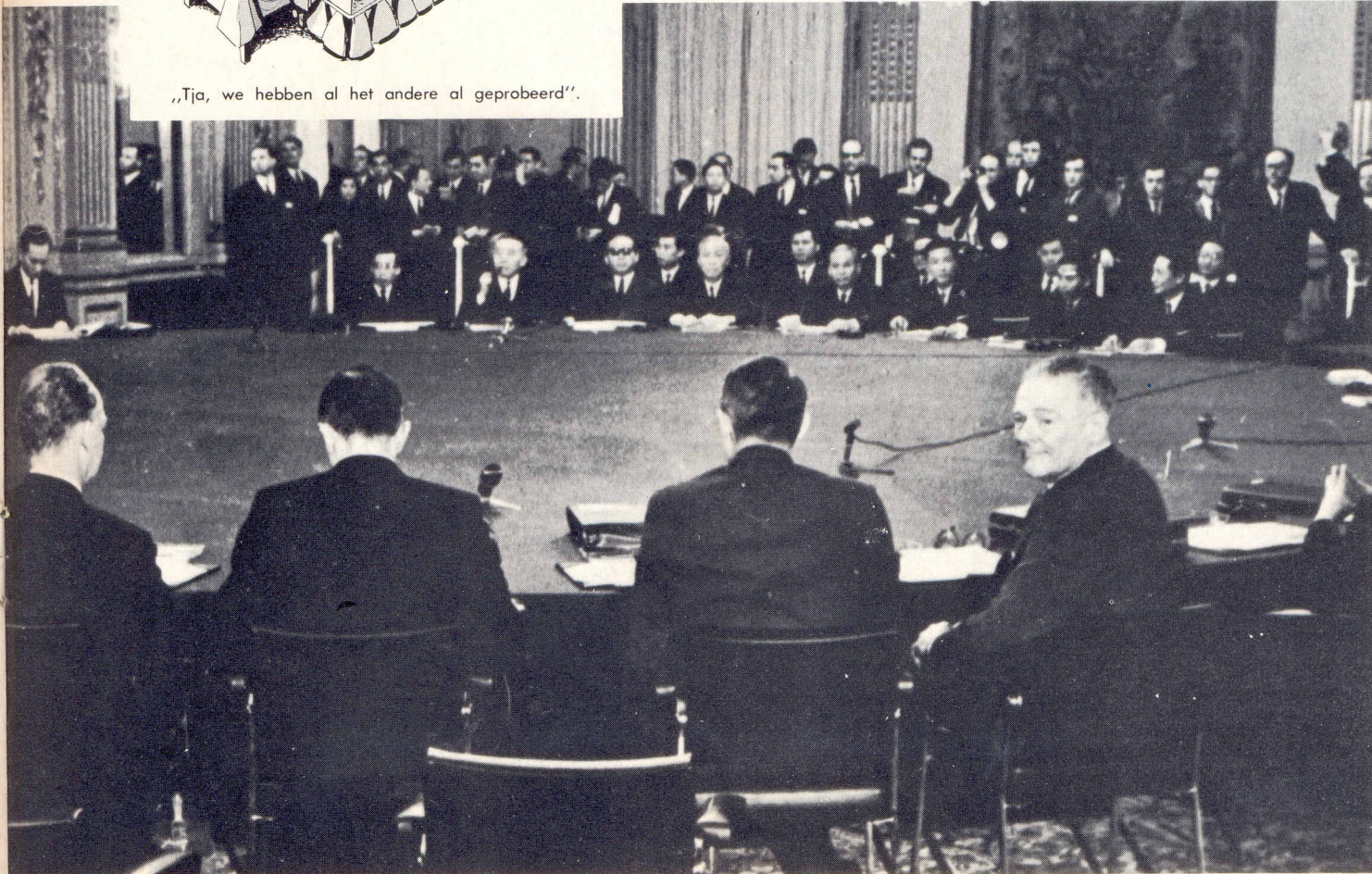
In oktober 1970 kwam president Nixon tijdens een nationale tv-uitzending met het voorstel van een staakt-het-vuren in geheel Indochina „zonder voorwaarden”. Hij deed een beroep op de Noordvietnamezen en de Vietcong, de militaire vleugel van het Bevrijdingsfront, om de impasse in de vredesbesprekingen te Parijs te doorbreken.

Een week later maakten de delegaties van Hanoi en het Bevrijdingsfront „definitieve, volledige en categorische” afwijzing van de vredesvoorstellen voor Indochina bekend.

Met zo'n volledig gebrek aan over-

Foto's: Wide World; Cartoon: Los Angeles Times Syndicate
NEEMT U PLAATS A.U.B. — Gedurende de 77 dagen van onderhandelingen aan de voorlopig aanvaarde vierkante tafel (boven), hielden de delegaties op de Parijse vredesbesprekingen de timmerlieden en de wereld in spanning over de vorm van de permanente onderhandelingstafel. Tenslotte werden zij het eens over een ronde tafel (onder), ofschoon de politieke cartoon (inzet) een veel betere tafelschikking schijnt aan te geven.

„Tja, we hebben al het andere al geprobeerd“.

eenstemming kan er tijdens de vergaderingen niet veel tot stand worden gebracht. De wekelijkse, vijf uur durende zittingen zijn grotendeels een diplomatiek ceremonieel. Veel tijd wordt besteed aan het robotachtig voorlezen van vooraf opgestelde beschuldigingen en tegenbeschuldigingen. De Amerikanen negeren de Vietcong. De communisten en Saigon negeren elkaar. Ongeveer het enige nieuwe aspect dat aan de vredesonderhandelingen te Parijs is toegevoegd, is het toenemende aantal toeristen dat de delegaties bij het Internationale Conferentiecentrum ziet aankomen en vertrekken.

Op grond van de venijnige verklaringen en dito geestesgesteldheid die de onderhandelingen beheersen, rijst de fundamentele vraag of er duurzame overeenstemming op enig punt, laat staan vrede, tussen de gedelegeerden tot stand kan komen.

Stel u eens voor wat op de vredesonderhandelingen te Parijs bereikt zou kunnen worden als alle partijen zich oprecht een doel zouden stellen een rechtvaardige en billijke vrede tot stand te brengen. Ongelukkigerwijs willen de naties vrede op hun eigen voorwaarden. Vrede wordt echter onmogelijk zolang oorlogvoerende partijen tegenstrijdige voorwaarden voor vrede hebben.

We mogen dan lezen over nieuwe verdragen, over verschillende vredesonderhandelingen zoals die te Parijs, en over verklaringen van „vrede voor onze tijd”, maar zolang de naties bij vredesbesprekingen de „onze voorwaarden”-

clausule niet laten vallen, kunnen wij geen echte vrede krijgen.

Waarom er GEEN vredesovereenkomst is

Waar zijn de vredesbesprekingen in Parijs dan op uitgelopen? Op niets. Ze gaan nog steeds door.

Wat werd er tot stand gebracht tijdens de bijna vier jaar dat de onderhandelingen nu al aan de gang zijn? Het antwoord is helaas hetzelfde. Niets. Niets van enig echt belang vloeide eruit voort. En op grond van vroegere resultaten en de huidige standpunten van de gedelegeerden is het niet waarschijnlijk dat ze iets belangrijks zullen opleveren.

Waarom niet?

De allesoverheersende en belangrijkste reden is natuurlijk dat er bij geen van de partijen werkelijk het ware *verlangen* bestaat om tot een overeenkomst te geraken.

Als allen het oprechte verlangen hadden een basis voor een rechtvaardige vrede te vinden, zouden ze die allang gevonden hebben. Men zou zich niet echt bezorgd hebben gemaakt over de afmeting en vorm van de tafel, noch over zulke niets terzake doende aangelegenheden als wie het eerst de kamer binnenkomt en wie deze het eerst verlaat. De gedelegeerden zouden dan gepoogd hebben om werkelijk onderling contact te zoeken — om een *goede verstandhouding* te bereiken. Dit hebben zij niet willen of kunnen doen.

Wat het allermeest ontbrak aan de Parijse vredesonderhandelingen werd misschien het best door een diplomaat die zelf aan de onderhandelingen deel-

nam, samengevat. Hij zei: „We hebben nooit echt onderhandeld met de Noord-vietnamezen. We hebben hen alleen *ontmoet*.”

Maar elkaar fysiek te „ontmoeten” is niet genoeg. Er moet een *ontmoeting van de geest* zijn. Er moet een oprechte poging gedaan worden om een *goede verstandhouding* te bereiken.

Een pleidooi voor begrip over de gehele wereld

De frustraties en mislukkingen van de Parijse onderhandelingen zouden in vele opzichten beschouwd kunnen worden als een verkleinde uitgave van de pogingen van de wereld tot het stichten van vrede. Maar bij het zoeken naar een wereldomvattende vrede is de inzet veel hoger.

Kunnen wij — niet als *natie* en nog minder als een *verbond* van naties, maar als *mensheid* — collectief lering trekken uit deze les en het soort komedie en schijnheiligheid die de vredesonderhandelingen in Parijs getypeerd hebben, van de hand wijzen?

Kunnen wij de wereldomvattende „ontmoeting van de geest”, die de absolute voorwaarde is voor werkelijke wereldvrede, tot stand brengen? Als wij dat niet heel gauw kunnen, dan toont de les van de geschiedenis — die weer eens door de vredesonderhandelingen in Parijs wordt bewezen — dat wereldvrede niet in zicht is. En zonder wereldvrede wordt de mensheid vandaag de dag geconfronteerd met een uiteindelijke wereldomvattende catastrofe — een oorlog die werkelijk „een oorlog ter beëindiging van oorlogen” zou zijn. □

IRAN NU

(Vervolg van pagina 8)

oliereserves van Iran zou een haast onberekenbare ramp voor zowel Japan als voor West-Europa betekenen!

Vredesmacht?

Er zijn duidelijke aanwijzingen voor, dat Iran ernaar streeft, het belangrijkste en invloedrijkste land te worden onder de volken die in een grote boog door het hele Nabije Oosten tot aan de westgrens van India wonen. Als het mogelijk is, zou het een bemiddelende rol willen spelen in het Arabisch-Israëliëse conflict. Iran, islamitisch maar niet Arabisch, verheugt zich nu

in een hartelijke economische verstandhouding met Israël.

Een officiële publikatie, *Iran in de jaren zeventig*, besluit met deze woorden: „Zo vertegenwoordigt Iran de sterkste macht voor vrede en stabiliteit in het Nabije Oosten... De belangrijke geografische en strategische positie van het land, zijn enorme natuurlijke hulpbronnen, zijn grote en ijverige bevolking, zijn rijke historische en culturele traditie en zijn opmerkelijke economische vooruitgang, alles wijst op de waarschijnlijkheid dat Iran in de jaren zeventig zijn vroegere betekenis zal herkrijgen als een kruispunt tussen Oost en West en een van de belangrijkste invloeden ter beschaving in het hele Nabije Oosten.”

De groote vraag voor de toekomst is

dezelfde die in het verleden vele malen is gesteld: Zullen de wegen die naar het kruispunt leiden gebruikt worden voor vredes- of voor oorlogsdoeleinden?

Iran is een model van vooruitgang in een wereld die gebukt gaat onder schijnbaar onoplosbare problemen. Maar het is ook een natie die toevallig in het bezit is van een stuk grondgebied dat geopolitiek van enorm belang is. Het zou werkelijk tragisch zijn indien Iran opnieuw het terrein van botsingen zou worden.

Het is te hopen dat Iran de verspilling die met een militair conflict gepaard gaat, zal kunnen vermijden en zal kunnen voortgaan met het invoeren van nog grotere hervormingen ten bate van zijn dertig miljoen nijvere bewoners. □

Het conflict in Eritrea

Tijdbom in het Midden-Oosten

In Eritrea, Ethiopiës veertiende provincie, woedt een guerrillaoorlog waarbij veel op het spel staat. Het zou een gevaarlijke uitbreiding van het Israëlich-Arabisch conflict kunnen worden. Een vreemde mogendheid met zeggenschap in Eritrea zou een belangrijke handelslagerader kunnen afsnijden en een grote oorlog ontketenen.

door Raoul El Gammal

EEN KLEINE 2000 kilometer ten zuiden van het Suezkanaal wordt op het ogenblik een strijd gevoerd om de beheersing van de zuidelijke toegang tot de Rode Zee. Israël, de Verenigde Staten en verscheidene Europese landen, voor wie hier grote belangen op het spel staan, houden het conflict nauwlettend in het oog.

Het toneel waar zich dit drama afspeelt is Eritrea, een kustprovincie van Ethiopië, die zich van Soedan in het noorden tot Frans Djibouti in het zuiden over vele honderden kilometers langs de Rode Zee uitstrekt.

Al sinds 1962, toen Ethiopië — tot groot misnoegen van vele Eritreërs — Eritrea als 14e provincie bij haar rijk voegde, vecht een radicale organisatie, het Eritrese Bevrijdingsfront (EBF), tegen het Ethiopische leger. Het EBF heeft zich bij de linkse Arabische groeperingen aangeloten en zijn hoofdkwartier in Damascus gevestigd. Het ontvangt hulp van Syrië, Irak, Soedan en Libië, terwijl ook de Sovjetunie en

communistisch China het Front steunen.

Na de Arabisch-Israëliche oorlog van 1967 heeft het EBF zijn aangekondigde politieke doelstellingen nog meer afgestemd op pan-Arabisch, anti-zionistische aspiraties, waaronder ook de eis dat de Rode Zee een Arabisch „meer” moet worden. Osman Saleh Sabbe, secretaris-generaal en voornaamste woordvoerder van het Front in het buitenland, heeft bij verschillende gelegenheden tegenover Amerikaanse journalisten verklaard dat hij zich gebonden heeft aan een geheel onafhankelijk „Arabisch” Eritrea.

Strategische betekenis van Eritrea

Door zijn strategische ligging aan het zuidwestelijke uiteinde van de Rode

---

KEIZER HAILE SELASSIE —
eerbiedwaardig staatshoofd van
Ethiopië

Foto: Phillip Jones Griffins, Magnum

Zee bevindt Eritrea zich in een positie om een uiterst belangrijke flessehals, namelijk Bab el Mandeb, de zuidelijke toegang tot de Rode Zee, te beheersen.

Als het Suezkanaal weer open is, is het belang van deze straat voor Europese landen voor de hand liggend. Wie deze toegangsweg beheerst, beheerst de tankschepen die het „zwarte goud” — de belangrijke aardolie — en andere strategische goederen van het gebied rond de Perzische Golf naar de Europese industrieën vervoeren.

Zelfs wanneer, zoals nu, het Suezkanaal gesloten is, blijft de straat van eminent strategisch belang. Er is een oliepijpleiding aangelegd, die de Israëliische haven Eilat aan de Rode Zee — waar supertankers terecht kunnen — met de Middellandse Zee verbindt. Een consortium van West-Europese landen is eveneens begonnen met de aanleg van twee parallel lopende pijpleidingen die van de haven van Suez aan de Rode Zee naar Alexandrië aan de Middellandse Zee zullen lopen.

Maar om vanuit de rijke olievelden aan de Perzische Golf deze pijpleiding te bereiken, moeten de tankschepen Bab el Mandeb passeren. Daar Eritrea — evenals trouwens Frans Djibouti en de volksrepubliek Zuid-Jemen (het vroegere Britse Aden) — deze straat kan beheersen, is het voor Europa van groot, zij het vooralsnog indirect belang wie het in Eritrea voor het zeggen heeft.

Meer rechtstreeks en onmiddellijk is Ethiopië in gevaar. De economie van het land zou volkomen aan de gratie

van buitenlandse belangen zijn overgeleverd, als Eritrea zich ooit zou afscheiden. Zonder Eritrea is Ethiopië afgesneden van de zee. De enige twee havens die het land aan de Rode Zee bezit, Massawa en Asab, liggen in Eritrea.

Ook voor de Amerikaanse belangen is er reden te over om te zorgen dat Eritrea niet in de greep komt van vijandige, buitenlandse mogendheden die op het ogenblik in dat land vaste voet proberen te krijgen.

In Damascus verklaarde Saleh Ahmed Ayad, een functionaris van de EBF: „De revolutie in Eritrea hangt samen met alle revoluties en speciaal met de Arabische. De strijd tussen Ethiopië en Eritrea is geen rassenkwestie, maar heeft tot doel Eritrea te bevrijden van zionistische en Amerikaanse overheersing, die vertegenwoordigd wordt door de militaire bases die Ethiopië de Verenigde Staten verleend heeft.”

In feite betreft het hier slechts één Amerikaanse basis voor militaire verbindingen: de legerbasis Kagnev in Asmara, de hoofdstad van Eritrea, de laatste militaire voorpost van Amerika op het Afrikaanse continent. De 70 miljoen dollar kostende basis met zijn 4000 militairen en gezinsleden, is voornamelijk een communicatiecentrum. Door zijn ligging op bijna 2300 meter hoogte en dichtbij de evenaar, is de basis één der meest stovingrije verbindingscentra ter wereld.

Een misschien nog sprekender bewijs van Amerika's belang in dit gebied is

het bedrag aan directe hulp dat de Verenigde Staten gegeven hebben aan Ethiopië, het land dat Eritrea nu als een integraal onderdeel van zijn grondgebied bestuurt. In de laatste twintig jaar hebben de Verenigde Staten ongeveer 240 miljoen dollar in de economische ontwikkeling van Ethiopië gestoken en voor 140 miljoen dollar aan militaire bijstand verstrekt. Dit totale bedrag van nagenoeg 400 miljoen dollar betekent dat Ethiopië een van de Afrikaanse landen is die de meeste steun van Amerika ontvangt. Hieruit blijkt wel dat de Verenigde Staten Ethiopië als een strategisch belangrijk land beschouwen.

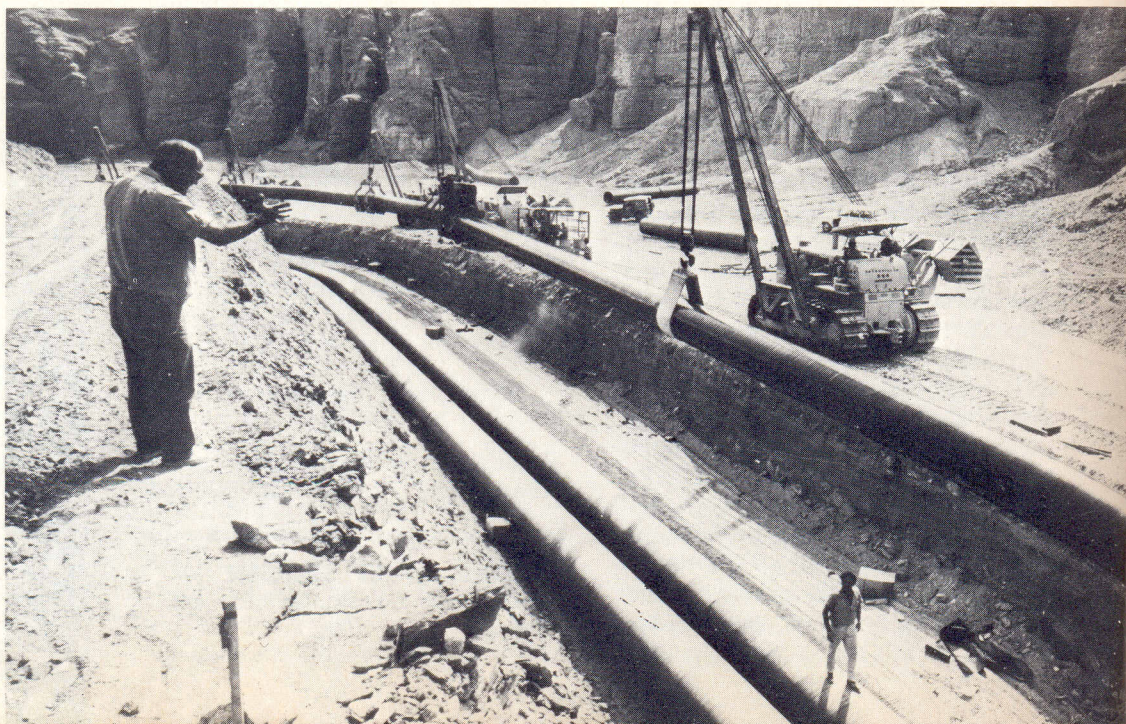
Ook Israël is zich bewust van het strategische belang van Ethiopië. In 1967 greep Israël naar de wapens om de vrije doorvaart van haar schepen door de Straat van Tiran (tussen de Golf van Akaba en de Rode Zee) naar zijn haven Eilat aan de Rode Zee veilig te stellen. Zou de zuidelijke toegang tot de Rode Zee bij Bab el Mandeb door vijandige Arabische strijdkrachten worden afgesloten, dan zou Eilat zijn afgesneden van de scheepvaart in de Indische Oceaan. Om die reden verleent Israël zonder ophef technische hulp aan de Ethiopische regering, o.a. in de vorm van een opleidingsprogramma voor de politie ter bestrijding van guerrilla-activiteiten.

Het gezaghebbende Egyptische blad Al Ahram te Cairo schreef onlangs dat Israël Ethiopië patrouilleboten en met raketten bewapende vaartuigen heeft

Foto: Keystone

HET SUEZKANAAL OMZEILD

— De Israëli's hebben een enorme oliepijpleiding van de haven Eilat aan de Golf van Akaba naar Askelon aan de Middellandse Zee aangelegd. Tankschepen lossen hun lading in Eilat. Vandaar wordt de olie door de pijpleiding naar Askelon gepompt, waar het weer in schepen geladen en naar Europa vervoerd wordt. De Israëliische pijpleiding elimineert zowel de lange reis rond Afrika als het nu onbeveiligde Suezkanaal.

aangeboden, alsmede een radarnetwerk met het benodigde Israëliëse militaire personeel. Volgens Al Ahram zou het aanbod door generaal Chaim Bar Lev, de voormalige Israëliëse stafchef, tijdens zijn bezoek aan Addis Abeba in september 1971 aan de bevelhebber van de Ethiopische marine zijn gedaan. Al Ahram beschrijft de Israëliëse vlootstrategie in de Rode Zee na de Zesdaagse oorlog van 1967 als een poging het zuidelijke deel ervan te beheersen teneinde eventuele Arabische plannen om de scheepvaart naar Israël te blokkeren, te kunnen verwijderen.

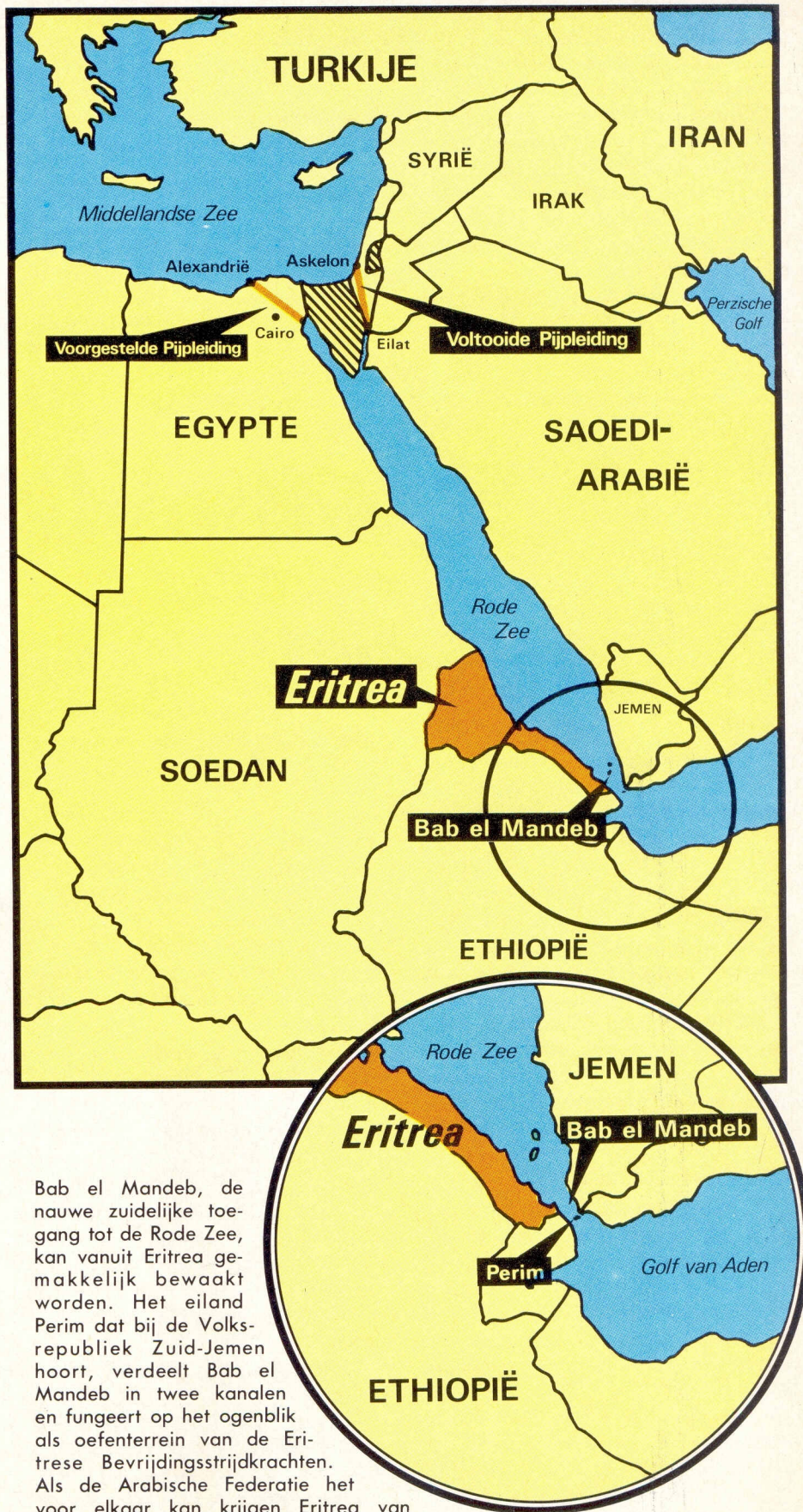
Het EBF opereert in nauwe samenwerking met de guerrillaorganisatie El Fatah in Damascus. El Fatah verschaft opleidingsmogelijkheden aan Eritrese radicale elementen die de finesse van sabotage willen leren. Het zou de meeste waarnemers niet verbazen, als deze groepen hun activiteiten gingen coördineren.

Eén ding is zeker — de Arabische guerrillastrijders hebben de recruten van het EBF de kunst van het kapen van vliegtuigen bijgebracht. Er zijn al drie Ethiopische lijnvliegtuigen op binnenlandse vluchten gekaapt en gedwongen naar Zuid-Jemen, Soedan en Libië te vliegen. In Madrid zijn twee mannen van het EBF bij een mislukte poging om een Ethiopische lijnvliegtuig te kapen, doodgeschoten.

Intussen voeren guerrillastrijders van het EBF terreurdaden uit in Eritrea: zij blazen bruggen op, leggen landmijnen in wegen en laten treinen ontsporen. De Ethiopische regering heeft gereageerd door 15 000 man van haar 40 000 man tellende leger in te zetten voor de jacht op de guerrillastrijders in die provincie.

Onafhankelijkheid voor de Arabieren

Aanvankelijk probeerde het EBF een politiek, niet-religieus front op te bouwen. Maar naarmate het Front actiever werd, begon het steeds duidelijker een radicaal islamitisch uiterlijk te krijgen. Functionarissen in het hoofdkwartier te Damascus spraken van een „Arabisch Eritrea” gebaseerd op de „beginselen van het Arabisch socialisme”. Ethiopië's bevolking van twee miljoen zielen telt ongeveer evenveel christenen als moslems. De christenen zijn niet erg gelukkig met het huidige optreden van het EBF,

Bab el Mandeb, de nauwe zuidelijke toegang tot de Rode Zee, kan vanuit Eritrea gemakkelijk bewaakt worden. Het eiland Perim dat bij de Volksrepubliek Zuid-Jemen hoort, verdeelt Bab el Mandeb in twee kanalen en fungeert op het ogenblik als oefenterrein van de Eritrese Bevrijdingsstrijdkrachten. Als de Arabische Federatie het voor elkaar kan krijgen Eritrea van Ethiopië te „bevrijden”, dan is de Arabische keten over de zeestraat gesmeed — een potentiële versperring tegen schepen komend uit de Golf van Aden en de Indische Oceaan met bestemming Israël.

zeker niet gezien de 1300 jaar van diepgewortelde vijandschap tussen christenen en moslems in dat deel van de wereld.

De opstand heeft soms het karakter van een *djihad* — een heilige islamitische oorlog — gehad. Verschillende moordpartijen door guerrillastrijders van het EBF in christendorpen hebben kwaad bloed gezet en er niet toe bijgedragen de stemming van de christenen tegenover de guerrillabeweging te verbeteren.

De moeilijkheden in Eritrea wijzen op tegenstellingen die ook elders in Ethiopië aan de oppervlakte zouden kunnen komen, zodra er een eind zou komen aan het bewind van de 78-jarige keizer Haile Selassie. Door zijn sterke wilskracht en krachtige persoonlijkheid heeft de keizer dit onrustige, onderontwikkelde rijk bijeen weten te houden. Hij heeft Ethiopië als een pro-westers bolwerk in stand gehouden ondanks herhaalde pogingen van communistische infiltratie in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

Komt er een godsdienstoorlog?

Het is nauwelijks meer van deze tijd, om nu, in de twintigste eeuw, nog van godsdienstoorlogen te spreken — met uitzondering misschien van het nog steeds voortdurende conflict in Noord-Ierland. Maar voor de volkeren rond de Rode Zee gaat de religieuze overtuiging boven nationale gevoelens, en bepaalt en geeft zij zelfs vaak gestalte aan het nationalisme.

In Ethiopië lopen religieuze overtuiging en nationalisme in één. Door de eeuwen heen zijn daar de mannen opgeroepen om „het geloof te verdedigen” en zich rond de kroon en de kerk te scharen in de strijd tegen de islamitische invallers. Ook vandaag vormt het religieuze element nog een sterke en zo goed als onberekenbare factor in de mentaliteit van de mensen.

Hoewel men in Eritrea evenveel moskeeën als kerken ziet en er naar buiten toe weinig tekenen zijn van geweldadigheden tussen de geloofsgemeenschappen, beweert het EBF dat „de moslems in Ethiopië vervolgd worden” en blijft het daardoor, zij het beperkt, in de islamitische wereld van Algiers tot Pakistan steun winnen. Het regime van Haile Selassie heeft dit beantwoord door in de straten van de grote steden massademonstraties van trouw te organiseren onder leuzen als

„Handen af van Eritrea” en „Arabieren ga naar huis”.

Het EBF is blijkbaar tot de conclusie gekomen dat het in Eritrea nooit aan de macht kan komen door alleen een guerrillatactiek toe te passen. Het stuit op onverschilligheid of vijandigheid bij de christelijke helft van de bevolking. Het EBF ziet wel in dat het militair niet opgewassen is tegen de 40 000 man sterke land- en luchtmacht van Ethiopië — de sterkste militaire macht van Zwart Afrika. Wat het wel kan doen is het vertrouwen van de bevolking in het regime van Haile Selassie ondermijnen door sabotage van zorgvuldig uitgekozen economische doelen, door meer publiciteit en meer internationale steun voor hun zaak en door Arabische landen te bewegen openlijker voor het Front op te treden.

De toekomst van Bab el Mandeb

De zuidelijke toegang tot de Rode Zee is in zekere zin veel belangrijker dan het Suezkanaal. Hoewel het kanaal gesloten is, kunnen tankschepen met olie nog door Bab el Mandeb varen en de pijpleidingen aan de Egyptische kant van de Rode Zee en die van de Israëlische haven Eilat gebruiken. En zelfs mocht het kanaal weer opengaan, dan zouden supertankers er toch geen gebruik van kunnen maken, omdat het niet diep genoeg is.

Stel echter dat een vijandige mogendheid de toegangsweg door Bab el Mandeb zou afsluiten, dan zou een handelsroute van vitaal belang zijn afgesneden. Europeanen noch Israël's zouden zich bij zo'n situatie kunnen neerleggen. Het reële gevaar van de crisis in Eritrea ligt dan ook daarin dat de Arabisch-Israëlische strijd zich naar het zuiden zou kunnen uitbreiden en overslaan naar de gehele Arabische wereld, Noord-Afrika en delen van Oost-Afrika. Het zou er uiteindelijk de supermogendheden bij betrekken — Rusland, de Verenigde Staten en Europa.

Intussen legt de nieuwe Arabische federatie van Egypte, Libië en Syrië (en waarschijnlijk binnenkort ook Soedan) duidelijk belangstelling voor Eritrea aan de dag. Speciaal met het oog op een verdediging in de tweede linie met Libië en Soedan als gebieden om op terug te vallen, zou het voor deze staten zeer aantrekkelijk zijn om de flessehals Bab el Mandeb, ter blokke-

ring van de scheepvaart te gebruiken. Het directe doel van zo'n actie zou zijn Israël economisch op de knieën te krijgen. Maar dit zou, evenals de sluiting van het Suezkanaal, ook voor Europa ernstige gevolgen hebben.

De Arabieren zien heel goed in dat een afsluiting van de zuidelijke toegang tot de Rode Zee veel meer voordelen biedt dan een poging om de Israëlische scheepvaart verder naar het noorden, in de Straat van Tiran, lam te leggen. Door de grote afstand zou de Israëlische luchtmacht niet afdoende genoeg kunnen optreden om een blokkade in het zuiden te bestrijden.

Israël is ook niet blind voor het strategische belang van het centrale gedeelte van Afrika — speciaal het gebied Oeganda-Ethiopië-Eritrea. Israël heeft op het ogenblik heel goede vrienden in Oeganda en Ethiopië; de Arabieren hebben vrienden in Eritrea en Somaliland. Naar verluidt zou Egypte een poging tot een staatsgreep in Tsjaad hebben gesteund. Ongetwijfeld zou de strijd die zich in dit gebied ontwikkelt, een verlengstuk van de Arabisch-Israëlische oorlog kunnen worden. Als Israël zich achter de rug van Egypte en Soedan om in Oeganda en Ethiopië zou nestelen, zou het hele gebied het toneel van militaire acties kunnen worden.

Naar verluidt heeft Ethiopië verscheidene eilandjes voor de kust van Eritrea als luchtmachtbases aan Israël afgestaan. Men heeft ook beweerd dat de Israël's de rebellen in het zuiden van Soedan via Oeganda en Ethiopië van wapens voorzien.

Een uitbreiding naar het zuiden van het Arabisch-Israëlische conflict en een blokkade van de zuidelijke toegang tot de Rode Zee zou onaanvaardbaar zijn voor Europa dat voor zijn industrieën grotendeels afhankelijk is van de aanvoer van olie uit de Perzische Golf door de Rode Zee.

Nu het Suezkanaal gesloten is, zoeken de West-Europese landen een alternatief door een dubbele pijpleiding van Suez naar Alexandrië aan te leggen. Een blokkade van de zuidelijke toegang zou de waarde van deze pijpleidingen tenietdoen.

Men moet bedenken dat, hoewel Israël een militair overwicht heeft over zijn Arabische naburen, het slechts drie miljoen inwoners heeft. Uitbreiding van het conflict buiten de onmiddell-

(Zie verder pagina 28)

Wat is er mis met de wereldeconomie?

Waarover bent u het méést verontrust? Als u een doorsnee burger bent, dan is dat niet de dreiging van de H-bom, de wedloop in de ruimte, misdaad, of zelfs maar de oorlog in Vietnam. De gemiddelde burger in de westerse wereld is hoofdzakelijk verontrust over de vraag hoe hij de eindjes aan elkaar kan knopen.

Maar WAAROM hebben de welvarendste landen schulden? WAAROM zijn de mensen bang hun baan te verliezen en weten zij niet meer wat ze moeten denken van de economie van hun land?

door Gary L. Alexander

KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD stijgen met 6 procent"; „Steden en provincies in financiële moeilijkheden"; „Inflatoire uitgaven op recordhoogte"; „De ergste werkloosheid in negen jaar"; „Looneisen stijgen"; „Staking dreigt"; „Handelsoorlog op til"; „Tekort op betalingsbalans een record"; „Sociale lasten vliegen omhoog"; „Grote onderneming gaat failliet”.

Zo luiden de verschillende — maar in nauw verband met elkaar staande — koppen in uw dag- en weekbladen en schreeuwen u de tragedie van ons wereldsysteem voortdurend in het gezicht: *economische chaos en crises!*

Werkeloosheid of inflatie — uw keuze!

Voor de meeste mensen is echter de voornaamste „economische crisis” die van hun eigen salaris dat niet zo ver meer reikt als vroeger. Vooral gepen-

sioneerden en andere mensen met een vast inkomen voelen die druk. Hun inkomen blijft hetzelfde, maar de waarde van het geld vermindert.

Het ene onderzoek na het andere van de economische problemen toont aan dat van alle problemen waarmee de westerse wereld heden ten dage te kampen heeft, de kwestie *hoe de eindjes aan elkaar te knopen*, wel schijnt te *overheersen*. Jaar in, jaar uit veroorzaakt de persoonlijke huishoudkunde de meeste rimpels op het voorhoofd van de mensen.

Bij een dergelijke financiële onzekerheid vraagt menigeen zich af: „Waar komt mijn volgende salaris vandaan?” „Waarom zou ik sparen als de inflatie mij van mijn koopkracht berooft?” of: „Wat ga ik doen als ik ook werkeloos word?” Er zijn maar weinig reserves, in de vorm van contanten of een bankrekening, om dan van te leven.

Tegenwoordig wordt ons evenwel

voorgehouden dat we geen volledige werkgelegenheid kunnen hebben zonder dat ons geld in waarde vermindert — wat gewoonlijk inflatie genoemd wordt.

De meeste landen kiezen echter liever *inflatie* dan aan werkloosheid te lijden, maar dat brengt weer een menigte nieuwe problemen met zich mee. Bezorgde bewindslieden moeten zich dan bezighouden met begrotingstekorten en een stijgende nationale schuld. Bij deze problemen komt dan het gevaar uit de buitenlandse markt te worden geprijsd, sancties tegen de produkten van een land met schulden, tariefmuren en een mogelijke handelsoorlog.

De laatste tijd heeft de economische thermometer van de wereld onafgebroken een „crisistoestand” aangegeven. Maar **WAAROM** zou men de onzekerheid van het geld laten voortbestaan — zowel op het persoonlijke als het nationale en internationale vlak? Waarom moet bijvoorbeeld Amerika, het rijkste land ter wereld, een staats- en particuliere schuld hebben van zo'n twee *biljoen* dollar? Wie of wat heeft daar schuld?

Experts staan verbijsterd

De fundamentele *oorzaken* van economische problemen liggen begraven onder een wirwar van elkaar beschuldigende economische „kampen” van experts en leken.

Iedereen kan wel iemand anders vinden om de schuld te geven. De vakbonden wijten het aan de werkge-

vers en de werkgevers wijten het aan de vakverenigingen. De aanhangers van de Britse econoom John Maynard Keynes vliegen de zogenaamde „monetaristen” naar de keel en vice versa. De huisvrouwen geven de supermarkten de schuld en die wijten het aan de groothandel. De boeren geven de regering de schuld en de politieke leiders geven de vorige regering de schuld!

Bijna ieder vernuftig economisch systeem heeft men reeds geprobeerd, maar alle schijnen te falen. Crisistoestanden blijven zich voordoen en geen enkele econoom weet een oplossing. Top-economen weten wel dat ze een onhandelbare „tijger bij de staart” houden.

De toonaangevende econoom en commentator van *Newsweek* Henry C. Wallich heeft eens geschreven: „In de economie is niets zeker en alles is mogelijk; alles hangt steeds af van alle andere factoren. De moeilijkheid te kunnen begrijpen wat er in de economie precies gaande is, is tevens de grootste hinderpaal voor de economen... *Economie is geen exacte wetenschap*... absolute zekerheid is aan geen enkele wetenschap voorbehouden en volledige overtuiging kan in deze wereld alleen maar voortspruiten uit onwetendheid.”

Wat is de reden voor een dergelijke verrassende erkenning van machteloosheid door een vooraanstaand econoom? Ten dele omdat economie geen exacte wetenschap is. Een natuurkundige of een scheikundige heeft te maken met onveranderlijke wetten. Maar economie — een tak van de sociale en politieke wetenschap — heeft te maken met *mensen*. En mensen zijn voorspelbaar onvoorspelbaar.

Economische verstoring — EEN PROBLEEM VEROORZAAKT DOOR MENSEN

De economie is onontwarbaar verbonden met mensen. Het zijn immers de mensen die geld verdienen en het uitgeven. De consument/kostwinner kan de best gefundeerde plannen van gerenommeerde economen in de war sturen.

Tendensen, modeverschijnselen en stemmingen onder de consumenten kunnen hele takken van de industrie failliet doen gaan. Oorlog ontwricht alle fundamentele plannen in de politiek, de zakenwereld en de vakbeweging.

Een tweede door mensen veroorzaakt probleem in de economie is de overheersende rol van enkele prominente figuren die het voor het zeggen hebben.

Dit zijn de leiders van het zakenleven, de vakbeweging en de regering.

Wat een land of zijn leiders doen, kan de economie maken of breken. Toch worden de daden van geen van beide door wetten aangekondigd. Hun besluiten zijn in wezen onvoorspelbaar.

Het is mooi te theoretiseren dat, ALS de lonen en salarissen worden gestabiliseerd, ALS de regering niet te veel uitgeeft, ALS de industrie de prijzen op een vast en redelijk peil houdt, de inflatie voorkomen kan worden.

Maar regeringen *kunnen* te veel uitgeven, vakbonden *kunnen* buitensporige looneisen stellen, de industrie *kan* de prijzen buiten bereik opschroeven. En catastrofes van buitenaf — oorlog, droogte, natuurrampen, politieke onrust — kunnen de best gefundeerde economische plannen in de war sturen. Het zijn allemaal „legale” gebeurtenissen, en ze komen allemaal voor.

Inderdaad is het juist de *afwezigheid van wet en autoriteit* die tot economische chaos leidt. De tegenovergestelde situatie: solide financiële principes die volledig worden toegepast met behulp van een verstandig en rechtvaardig bestuur om juiste wetten uit te voeren, zou een *garantie* zijn voor een gezonde economie.

Kijk maar eens naar de factoren die elke economie kunnen ruïneren. De meeste daarvan worden *door de mensen zelf* veroorzaakt. Is het dan een wonder dat geen enkele regering van mensen in staat is geweest gedurende een lange periode de nationale economie gezond te houden?

Het is gewoon een probleem van mensen — wat ze willen en wat ze doen. „Zo goed als alle mensen verlangen nog altijd vurig naar een hoger inkomen en meer van die materiële goederen die de economische groei meebrengt”, schrijft Leonard Silk, hoogleraar in de economische wetenschappen. „Ze houden echter heel wat minder van sommige nevenverschijnselen van die groei, zoals enorme bevolkingsconcentraties in de steden, smog, sociale spanningen, lange reistijden naar en van het werk en de eeuwige jacht naar de top” (*Contemporary Economics*, blz. 268). Kunnen wij dit stelsel veranderen? Professor Silk is niet erg optimistisch. „Slechts een kleine minderheid zou er op het ogenblik de voorkeur aan geven alle economische groei op te geven ten einde de onplezierige nevenverschijnselen te vermijden” (*id.*, blz. 268).

Als dat zo is, zullen we voorlopig de schokkende economische problemen

waarin de mens een factor is, blijven verduren.

De „Grote Twee” — oorlog en steden

Economen classificeren de twee voornaamste problemen van de mens als *externe* (oorlog, buitenlandse hulp, handel, ruimtevaart, kernenergie, enz.) en *interne* (sociale voorzieningen, onderwijs, vervoer, landbouw, gezondheidszorg en programma's ter bestrijding van de armoede). Het economische beleid der naties wordt bijna uitsluitend bepaald door deze licht ontvlambare sociale aspecten.

De meeste *externe* economische storingen kunnen worden teruggebracht tot de strijdlustige, egoïstische menselijke natuur van naties, of het nu een „hete” of een „koude” oorlog, een handelsoorlog of de bewapeningswedloop betreft. En de meeste *interne* economische kopzorgen kunnen teruggevoerd worden tot de ontwrichtende bevolkingsimplosie die verstedelijking heet.

De voornaamste oorzaak voor elke periode van hardnekkige inflatie werd door de gehele wereldgeschiedenis heen altijd weer veroorzaakt door te hoge uitgaven voor bewapening en oorlog! Als een land meer en meer ongedekte bankbiljetten moet laten drukken voor bewapening, leger, oorlogsvliegtuigen en uitkeringen aan veteranen, dan kan inflatie onmogelijk vermeden worden. Er is meer geld in omloop, maar er worden minder *consumptiegoederen* geproduceerd.

De meeste oorlogen in de geschiedenis van de Verenigde Staten b.v. hebben in ongeveer vijf jaar tijds een *verdubbeling* van de prijzen veroorzaakt! De verwoestingen en ontwrichtingen aangericht door de Eerste Wereldoorlog veroorzaakten een veel ernstiger „hyper-inflatie” (prijzen die miljoenen malen hoger werden), zoals in Duitsland. Hetzelfde lot ondergingen China en Hongarije na de Tweede Wereldoorlog. Gedurende de laatste vijf jaar hebben ook het door oorlog verscheurde Vietnam en Indonesië een zelfde ellende doorgemaakt. Er is vrijwel *nooit* een ernstige inflatie in vredetijd uitgebroken.

Oorlog scheidt een land ook nog op met een verpletterende *schuldenlast* die moet worden terugbetaald. De jaarlijkse *interest* op de Amerikaanse oorlogsschuld is groter dan de totale nationale schuld van dat land in 1930 was! Oorlog ruïneert ook de industriële en landbouwkundige grondslagen van het land waar die oorlog wordt uitge-

vochten. Zo vertraagde bijvoorbeeld de Dertigjarige Oorlog de economische groei van Centraal Europa met een eeuw! De Amerikaanse Burgeroorlog vertraagde de hele zuidelijke economie voor twee generaties, en de scheepvaart van New England voor nog langere tijd.

De best gefundeerde plannen van economen zijn steeds weer in de war gestuurd door onverwachte oorlogen en revoluties. De „luchtdichte” theorieën van Adam Smith in 1776 werden te gronde gericht door de Amerikaanse en Franse revoluties, door de oorlogen van Napoleon en door de niet minder destructieve industriële revolutie.

De industriële revolutie droeg op haar beurt schuld aan een andere catastrofe — de *verstedelijking*. De trek van het platteland naar de stad is de grondoorzaak van de meeste *interne* economische zorgen. Het is de voornaamste oorzaak van uit de hand gelopen sociale uitkeringen, buitensporig hoge looneisen van de vakbonden, de schuldenlast van de consumenten, werkeloosheid, sociale onzekerheid en andere persoonlijke economische crises.

Het land en wat het voortbrengt is de basis voor alle zekerheid. Als bouwland uitgeput wordt door ondeskundige bewerking of indien men dat land opgeeft voor een woning in een woonkazerne en een baan in de industrie, dan gaat de zekerheid die het land biedt, verloren. Werkeloosheid en stijgende prijzen zijn er het gevolg van. Het eindresultaat is een kunstmatige economie, met kunstmatig geld en kunstmatige zekerheid en een totaal kunstmatige levenswijze.

Uiteindelijk zien de economen zich dan genoodzaakt zich bezig te houden met de gevolgen: werkeloosheid, enorme sociale lasten, prijzenchaos op de goederenmarkt, enz. Ze verliezen echter uit het oog dat de voornaamste oorzaak van *interne* economische ellende bij de oorspronkelijke ontwrichting van de maatschappij ligt.

De vruchten van een ontwrichte economie

Naarmate de naties ontwricht raken — door massale migratie van het platteland naar de steden — wordt de economische ellende duidelijk zichtbaar. Volkomen uit de hand gelopen *social voorzieningen* vormen een terzake dienend voorbeeld. Toen na de Eerste Wereldoorlog de deelhouders uit het zuiden van de VS en de ontwortelde gezinnen uit de z.g. „Dust Bowl” in de jaren '30 in de woonkazerne van de Amerikaanse steden

arriveerden, waren er niet altijd baantjes die op hen wachtten. Anderzijds begonnen ook voor de stedelingen de betrekkingen schaars te worden tengevolge van de toevloed van plattelanders. Vaak was er dan ook geen ander inkomen dan de sociale uitkeringen van gemeentebesturen die al bijna bankroet waren. Deze trend is niet veel veranderd.

Als gevolg daarvan zijn zowel veel gemeenten als staten in Amerika gevaarlijk dicht bij een bankroet gekomen. Er is geen oplossing voor deze fiscale insolventie, totdat de grondoorzaak uit de wereld wordt geholpen, nl. de opeenhoping in steden van grote aantallen ongeschoolde werkers.

Een ander bijproduct van onze maatschappijstructuur is de schijnbare impasse tussen werknemers en werkgevers. De meeste mensen willen best hard werken zolang zij het nut ervan inzien. Maar welke motivering is er nu om precies 1381 klinknagels (door vakbond vastgesteld maximum) vast te klinken voor \$3,56 per uur (idem, vastgesteld minimum) aan een gierende lopende band in een door smog bezwanterde stad? Te zijner tijd zullen die arbeiders hogere lonen verlangen voor dezelfde produktiviteit, want hun produktie heeft *niets* met hun leven te maken, maar dat loon heeft er *alles* mee te maken.

Het grote gevoel van ontevredenheid onder die stedelijke loonslaven is een van de factoren die ertoe bijdraagt dat hun gedachten voortdurend bij hun „vlucht uit de werkelijkheid” zijn. Veel werknemers vinden geen enkele uitdaging in hun werk en hebben ook weinig vooropgezette levensdoelen. Als gevolg hiervan raken zulke arbeiders op meer dan normale wijze gefascineerd door persoonlijke bezigheden, recreatie en meer materiële aanwinsten.

Het zoeken naar vermaak en verstrooiing in „dingen” vraagt echter ook meer geld. Tenslotte worden tv-toestellen, boten en glimmende, nieuwe auto's niet *cadeau* gegeven. Dit heeft weer geleid tot een andere verstoringe factor in de economie: de vestiging van een op *schulden gebaseerde* koop-nu-betaal-later maatschappij.

Speciaal in Amerika, maar evengoed in elke andere verstedelijkte maatschappij, is de huidige maatschappij op *schulden* gebaseerd. Een schuldenlast is zo goed als *vereist*! Een gezin kan niet echt in deze maatschappij „gevestigd” zijn, tenzij hun huis, auto en de meeste meubelen, gekocht zijn op krediet (wat *schulden* betekent).

Amerikanen zijn aan andere Ameri-

kanen nu zo'n twee *biljoen* dollar schuldig! Dit ongelooflijk grote bedrag komt neer op zo'n \$10 000 voor elke Amerikaanse man, vrouw en kind. Indien de Amerikanen nu zouden weigeren zich nog verder in de schulden te steken, dan zou hun economie, zoals wij die kennen, *ineenstorten*! Miljar-denondernemingen, zowel als de federale regering, zouden hun faillissement moeten aanvragen.

De Verenigde Staten en Engeland verkeren in ernstige economische moeilijkheden. Bankroet bedreigt de regeringen van de staten en de besturen van steden, en zou eveneens spoedig nationale regeringen kunnen bedreigen.

Ondertussen zijn andere landen zoals Duitsland, Nederland, Japan, Australië en Canada nog maar enkele jaren verwijderd van een dergelijke impasse, waar Engeland en de Verenigde Staten nu al voor staan. *Alle* landen staan onder dezelfde economische vloek, voor hetzelfde welbetreden pad naar economische ondergang. Als voorbeeld: er zijn nu misschien al een dozijn landen die niet jaarlijks een inflatie van 6% verwachten, maar eerder een van 100% of meer.

Depressies en inflatie zullen doorgaan onze naties te kwellen, ongeacht met welke nieuwe ideeën de economen ook mogen aankomen om de uitgebreide gevolgen te genezen van de volgende twee grondoorzaken: *EEN VERKEERD GESTRUCTUREERDE MAATSCHAPPIJ EN DE HEBZUCHTIGE MENSELIJKE NATURE!*

Er moeten *vérstrekkende* economische hervormingen en fundamentele veranderingen in het systeem van de wereldeconomie ingevoerd worden. Maar hoe dit te bereiken is de kern van ons probleem.

Gezien de structuur van onze huidige wereldeconomie, is het onmogelijk de juiste hervormingen in te voeren. Indien bijvoorbeeld, met ingang van morgen, de hele westerse wereld niets meer op krediet zou kopen, zou er een wereldwijde depressie uitbreken die de jaren dertig in het niet zou doen zinken. *Alleen dit feit toont al hoever de wereld is afgedwaald van economisch gezond verstand.* Het maakt ook duidelijk waarom geen enkele econoom of bewindsman in staat is gebleken de economische vraagstukken van zijn land op te lossen.

Het gehele economische stelsel van deze wereld moet afgedankt worden. Een nieuw systeem moet vanaf de grond worden opgebouwd, maar dan gebaseerd op juiste waarden.

Dat vereist de hand van God. □

Venerische ziekte

(Vervolg van pagina 15)

altijd op dat aantal voorlopers. Gezondheidsautoriteiten wijzen erop dat er door behandeling alléén nog nooit een besmettelijke ziekte is uitgeroeid. Zij weten dat „voorkómen beter is dan genezen”. En het is duidelijk dat preventie niets anders kan betekenen dan inperking van het vrije geslachtsverkeer.

Huidige mentaliteit op gebied van seks is verkeerd

Men is het erover eens dat voorlichting over geslachtsziekten in zowel het gezin als op school en in de kerk een dwingende noodzaak is. Maar dat betekent niet dat er alleen maar informatie moet worden gegeven over de afschuwelijke gevolgen. Wil de opvoedkundige voorlichting effectief zijn, dan dient het vraagstuk in zijn geheel te worden beschouwd en dient men tot de kern ervan door te dringen. Zo'n educatief programma kan dan ook niet alleen gebaseerd zijn op medische of symptomatische uitgangspunten. Dit bepaalt zich alleen tot de gevolgen en niet tot de oorzaak.

De campagnes tegen venerische ziekten moeten zich niet alleen toespitsen op microben, maar ook op de seksuele zeden — in het bijzonder op verkeerde opvattingen en gedragspatronen. De werkelijke OORZAAK van de fantastisch snelle uitbreiding van geslachtsziekten ligt in de steeds vrijere mentaliteit op het gebied van seks. Helaas is het voor de mensen die de gevolgen van deze mentaliteit kennen in onze tijd niet raadzaam vrijuit te spreken.

Wij zijn van Victoriaanse preutsheid naar openlijke seksuele losbandigheid omgezwaard. De echte christelijke — of bijbelse — moraal wordt als „preuts” aangeduid, hetgeen te wijten is aan het feit dat zij door de traditionele christelijke moralisten verkeerd werd uitgelegd.

In een poging zich van de beschuldiging van preutsheid te bevrijden, zijn zowel officiële openbare instellingen als tal van kerken de gezonde onderwijzing van morele waarden als onpraktisch en zelfs als aanvechtbaar gaan beschouwen. Te veel mensen zijn de mening toegedaan dat iedereen zijn eigen levensstijl dient te bepalen. Helaas kunnen de gevolgen van een bepaalde levensstijl erg tragisch zijn. Tot die gevolgen behoren de geslachtsziekten.

Natuurlijk zijn er onderzoekers die de ware oorzaak van geslachtsziekten

onderkennen. Zij wijzen erop dat wij de ziekte slechts kunnen uitbannen door een *verandering* van onze morele opvattingen — maar hun stem is als die van een roepende in de woestijn. „De chronische lijder aan geslachtsziekten heeft behoefte aan een complete morele heropvoeding”, aldus een medicus over het vraagstuk in een beschouwing in een medisch tijdschrift.

Dit feit moet door iedereen die persoonlijke bescherming zoekt tegen de bedreiging van de venerische ziekten, vierkant onder ogen gezien worden. Wanneer de ziekte toeslaat is dat in het overgrote deel der gevallen het gevolg van factoren die samenhangen met ongeoorloofde of vrije seksuele relaties — vóór het huwelijk, buiten het huwelijk, of in een homoseksuele relatie.

Hoewel de micro-organismen die geslachtsziekten verwekken onder de bewoners van een bepaald gebied veel overvloediger kunnen zijn dan elders, kan overdracht van de ziekte slechts plaatsvinden door seksueel contact of door *intiem* verkeer met besmette personen.

Om de woorden van een publikatie van de American Medical Association over dit onderwerp aan te halen: „Echtparen die zich onthouden van buitenechtelijk geslachtsverkeer krijgen nooit moeilijkheden met deze ziekten [als tenminste geen der partners vóór het huwelijk besmet was]. Datzelfde geldt voor ongehuwden die zich voor hun huwelijk van geslachtsverkeer onthouden.”

Al is deze opvatting misschien steeds minder in trek, zij is evenwel de *JUISTE*. Het is de enig *zekere* manier om de snelle opmars van de geslachtsziekten tot staan te brengen. Zelfs in dit tijdperk van grotere seksuele vrijheid kunnen geslachtsziekten doorgaans voorkomen worden als men zijn leven op de juiste manier inricht.

Wat iemand met zijn leven uitspookt is zijn eigen zaak. Maar wie een onjuiste levenswijze volgt moet de gevolgen dragen. De gevolgen van volstrekte seksuele vrijheid zijn duidelijk aangetoond. Wat u *doet* met de informatie die dit artikel u heeft gegeven, is uw zaak. Maar u moet kiezen of u al dan niet deze informatie gebruikt.

Bent u een ouder met opgroeiende kinderen of tieners, dan hoopt de schrijver van dit artikel dat u hen — zolang het nog tijd is — op de juiste wijze zult voorlichten over verstandige morele waarden. □

Eritrese crisis

(Vervolg van pagina 24)

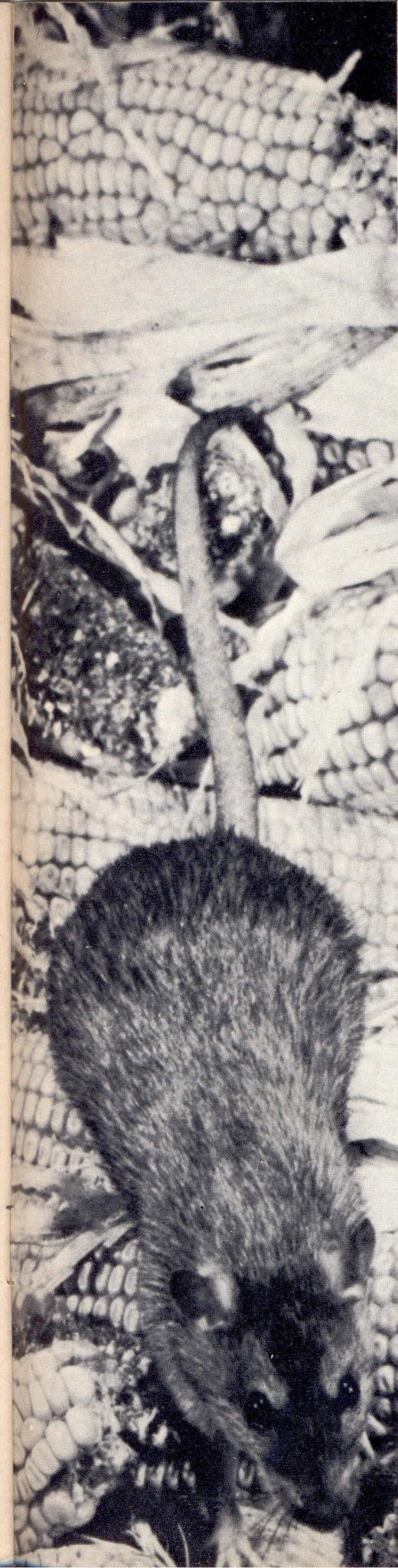
lijke omgeving van het Midden-Oosten zou Israël's positie gevaarlijk verzwakken.

De Arabieren daarentegen beschikken over 120 miljoen mensen en hebben voldoende olie om de schatkisten van enkele Arabische landen gespekt te houden. Het is een feit dat de meeste Arabieren op het ogenblik zó verdeeld zijn dat zij hun potentieel niet kunnen bundelen en ook zij zouden het conflict niet kunnen uitbreiden zonder hun positie te verzwakken. Zij zouden echter kunnen redeneren dat, naarmate het conflict zich uitbreidt, Israël gemakkelijker te verslaan zal zijn. Dit zou onvermijdelijk andere Afrikaanse landen die er nog niet bij betrokken zijn, in het spel brengen.

Europa zou uiteraard alles doen om een dergelijke uitbreiding van het huidige Arabisch-Israëliëse conflict te voorkomen. Een Verenigd Europa zou zich gedwongen kunnen zien militair op te treden tegen een Arabische Federatie die de Europese economie zou bedreigen door haar vitale verbindinglijn — de aanvoer van olie voor haar industrieën — door te snijden. En aangezien de Sovjetunie en de Verenigde Staten nauw bij dit strategische gebied van de wereld betrokken zijn en er verplichtingen hebben, zou een dergelijk ingrijpen de wereldvrede ernstig in gevaar brengen.

Tenzij Ethiopië en het EBF tot een vergelijk komen en de guerrilla-acties worden gestaakt, moeten wij het vrij onopgemerkt gebleven conflict in Eritrea beschouwen als een tweede, mogelijk op scherp staande tijdbom in het Midden-Oosten die blijft tikken, week in week uit. Zoals wij in artikelen in recente nummers van *De ECHTE WAARHEID* hebben aangetoond, zou een uitbarsting in een der vele ontvlambare punten in het Midden-Oosten, zoals Eritrea, een verschrikkelijke kettingreactie kunnen ontketenen waarvan de gevolgen over de hele wereld gevoeld zouden worden.

Ten einde deze potentieel gevaarlijke tijdbommen onschadelijk te maken zou er in het Midden-Oosten een permanente regeling moeten komen — een werkelijke, duurzame en rechtvaardige vrede. De tijd dringt, niet alleen voor de Arabieren en Israël's, maar voor de gehele wereld. □

Een dodelijke ziekte uit het verleden, door de generatie van thans bijna vergeten, ligt nog altijd onder de rattenkolonies van deze wereld te smeulen en wordt slechts door strenge gezondheidsmaatregelen en natuurlijke barrières in toom gehouden. Maar de grote vraag is: Stel dat deze ziekte de barrières die haar thans nog tegenhouden doorbreekt en in al haar verschrikking terugkeert?

KOMT DE ZWARTE DOOD TERUG?

door Charles F. Vinson

VOR DE MEESTE mensen in de hygiënisch schone, met keurige vuilnisemmers voorziene wereld van onze middenstandswijken is de mogelijkheid van een door insecten verspreide epidemie iets volkomen onwezenlijks. Eeuwenoude plagen zoals pest, cholera, tyfus en knokkelkoorts lijken slechts spookbeelden uit een ver en grijs verleden.

Angst voor epidemieën

Maar voor ambtenaren van openbare gezondheidsdiensten en epidemiologen is de door insecten verspreide epidemie een der meest gevreesde soorten van plotseling uitbarstende ziekten. De geringste aanwijzing is dan ook al voldoende om teams van functionarissen van de gezondheidsdienst, entomologen, epidemiologen en dierenartsen onmiddellijk in actie te brengen.

Is een door insecten verspreide epidemie eenmaal begonnen, dan is het uiterst moeilijk haar tot staan te brengen. Zelfs maanden en jaren nadat zo'n plaag is bedwongen, kan zij nog altijd onder dieren en insecten voorko-

men. Zijn de omstandigheden gunstig, dan kan zij opnieuw uitbreken en razendsnel om zich heen grijpen.

Het uitbreken van een dergelijke ziekte vereist echter daartoe gunstige omstandigheden; een bijna toevallige combinatie van factoren, die samenwerken om een ware verwoesting onder een onbeschermd bevolking aan te richten.

Op dit moment bestaat er geen gevaar voor een werkelijk grote, door insecten verspreide epidemie. Niettemin hoort men thans vaker dan vroeger het geval van het uitbreken ervan bestaát. Vele deskundigen maken zich ernstig bezorgd dat er meer van dergelijke aanwijzingen zullen volgen. *Nog* is er geen echt gevaar, maar...

Stel DAT...

We schrijven: zomer 1985

Niemand weet precies hoe de epidemie begon. Een groot deel van de schuld had men natuurlijk kunnen geven aan het falen van de economie — voor sommigen een hoogst onwaar-

schijnlijke verdachte, maar niettemin een factor van betekenis. Vanaf eind 1969 en 1970 — toen de zaken er voor het eerst slecht begonnen uit te zien — was de labiele Amerikaanse economie steeds zwakker en zieker geworden, ondanks wanhopige pogingen haar weer gezond te maken.

Er was geen dramatische 'krach' zoals in 1929, alleen maar een onwaardige aftakeling, die uitliep op het bankroet van de natie. Het overvloedige, gemakkelijke leventje van de jaren '60 was weldra vergeten toen bij het aflopen van de jaren '70 moeilijke tijden terugkeerden.

En dan was er ook nog de droogte, die in het voorjaar van '71 in Texas en Oklahoma begon. In die tijd maakte niemand zich zorgen, ofschoon de meteorologen het de ergste droogteperiode sinds de „Dust Bowl” uit de jaren '30 noemden. Anders dan werd verwacht, kwam er maar geen einde aan die droogte. Ofschoon het weer niet voortdurend constant was, werd het droger en droger zodat steeds meer boeren zich genoodzaakt zagen hun bezittingen van de hand te doen, wilden ze niet met lege stallen en graanschuren eindigen.

Weldra werd het grote publiek er door levensmiddelen-schaarste op pijnlijke wijze aan herinnerd dat het idee van de befaamde Amerikaanse overschotten slechts een mythe was. Voor de eerste maal sinds de Tweede Wereldoorlog werd de distributie weer ingevoerd. In 1977 werd het water schaars, zodat het nog moeilijker werd aan hooggestelde hygiënische eisen te voldoen.

De toestand in de steden werd steeds meer gespannen. Nu men in het midden van de jaren '70 te maken kreeg met volledige financiële ineenstorting, stijgende armoede en het intrekken van overheidsvoorzieningen ten behoeve van minderheidsgroepen en ter verbetering van de woontoestanden in de getto's, kwam het onvermijdelijk tot een explosie. Daarbij vergeleken hadden de verwondingen die de gettobevolking zichzelf in de jaren '60 had toegebracht, maar weinig te betekenen. Zorgvuldig voorbereide pogingen van geschoolde revolutionairen om het maatschappelijk bestel te ontwrichten, brachten vele grote steden op de rand van volledige ineenstorting.

Eén ding was zeker: de langdurige storingen in de stroomvoorziening speelden een grote rol. Nadat diverse

malen de stroomvoorziening beneden het minimum was gebleven zag Los Angeles zich voor een buitengewoon ernstige storing geplaatst, die het stadsleven totaal ontwrichtte. Het stadsbestuur gaf de schuld aan de grote droogte in het Noordwesten van de VS waardoor de waterkrachtcentrales minder energie konden opwekken. Zuid-Californië had toen al een hele tijd stroom „geleend”. Er waren geen nieuwe atoomcentrales gebouwd na de furore over milieubedrijf in het begin van de jaren '70 toen heel Amerika, naar het scheen, zich met de ecologie bemoeide.

De problemen van Los Angeles waren niet uniek. Overal ging men over tot strenge elektriciteitsrantsoenering. Maar het publiek begon allengs aan dergelijke omstandigheden gewend te raken. Overal deed zich een toenemend gebrek aan stookolie en aardgas voor toen Venezuela en andere landen weigerden deze produkten naar de VS uit te voeren. En zonder brandstof waren de winters ontzettend streng, vooral in het oosten van het land.

Tegen het eind van de jaren '70 kwam er nog een nieuwe beproeving bij. Het begon allemaal in New Orleans. De gezondheidsdienst van deze stad had in die moeilijke jaren toch al de handen vol om althans een schijn van orde te wekken, en ze konden zich onmogelijk druk maken om elke kleine waarschuwing voor een nieuwe epidemie. Niettemin was hetgeen er nu werd gerapporteerd toch wel merkwaardig.

Om de een of andere reden gingen alle ratten dood.

Iedereen merkte ze op. Ze hadden welig getierd op de bergen huisvuil, die overal in de stad ontstonden doordat de vuilnisophaaldienst niet meer functioneerde. Nu lagen er overal dode ratten en ook veel dode eekhoorns. Er was iets niet in de haak.

En toen begon het — een epidemie, die men weldra niet meer onder controle had.

De eerste twee dagen werden er slechts 76 gevallen gemeld. Sommige werden als longontsteking gediagnosticeerd. Maar naarmate het gerucht de ronde deed, drong de vreselijke waarheid tot een ieder door. Na een week was de epidemie niet meer te stuiten.

De Zwarte Dood, de gevreesde pest uit de middeleeuwen, had zich sneller over het vasteland van Noord-Amerika verspreid dan iemand voor mogelijk had gehouden. En ondanks wanhopige

voorzorgsmaatregelen dreigde deze pest zich ook over de rest van de wereld te verspreiden. De grote epidemie van de jaren '80 was begonnen!

Herhaalt de geschiedenis zich?

Gelukkig heeft een dergelijke geschiedschrijving tot dusverre niet plaatsgevonden. Maar het is uitsluitend de manier waarop onze moderne maatschappij georganiseerd is die verhindert dat het spookbeeld van een epidemie een doodswade over de mensheid uitspreidt. In het verleden hebben pestepidemieën zich diverse keren over continenten verbreid. Zo wemelt de geschiedenis der middeleeuwen van verhalen over de verwoestingen die deze ziekte heeft aangericht.

Niemand weet precies hoelang de pest de mensheid heeft geteisterd. De eerste, volledig beschreven *wereldpepidemie* kwam in 1338 vanuit China naar het westen. Meedogenloos volgde de ziekte de toenmalige handelswegen, rolde dreigend over India, strekte één tentakel naar Egypte uit en andere naar de Zwarte Zee en Constantinopel. Als een dreigende storm hing de pest daar aan de periferie van middeleeuws Europa, waar de door ratten en ongedierte onveilig gemaakte steden uiterst kwetsbare doelen waren.

De niets vermoedende en onbekommerde inwoners van Genua sloegen er nauwelijks acht op toen er in januari 1348 een paar ratten van een met specerijen uit het Verre Oosten beladen schip de wal op scharrelden. Zelfs toen de ratten op mysterieuze wijze in grote getale begonnen dood te gaan, maakte niemand zich daar druk om.

Pas toen de mensen, evenals de ratten, in steeds grotere aantallen begonnen te sterven, gingen de Genuezen vermoeden dat er iets niet in orde was. Van Genua uit stortte de pest zich met een verbluffende hevigheid op de rest van Europa, infecteerde en doodde miljoenen volslagen weerloze mensen, decimeerde hele volkeren en leidde aldus de gruwelijkste jaren van de middeleeuwen in.

In juli van datzelfde jaar bereikte de pest Engeland, waarna Schotse troepen die dit land waren binnengevallen, de ziekte naar hun eigen haardsteden brachten. Een Engels „spookschip”, dat met een omgekomen bemanning stuurlaars op de Noordzee rondreed, bracht de ziekte naar Scandinavië over. Nieuwsgierige ambtenaren gingen aan boord van het ongewoon stille schip en

droegen zonder het te weten de ziekte met zich mee aan wal.

Geen enkel gebied van Europa bleef gespaard. De pest doodde snel. Het verloop van de ziekte was snel: na een korte incubatieperiode duurde ze van 36 uur tot 6 dagen. De symptomen waren o.a. hoofdpijn, koorts, duizeligheid en ook rillingen. Er ontwikkelden zich harde, pijnlijke builen in de liezen en de oksels. Zwarte vlekken — waaraan de ziekte haar naam dankte — vertoonden zich onder de huid. Weldra spooog of braakte het slachtoffer bloed en binnen enkele dagen, doorgaans binnen de 70 uur, was het dood. Artsen stonden machteloos.

Gedurende de daarop volgende vijf-tig jaar velde de Zwarte Dood meer dan een derde van de hele bevolking van Europa.

Archaeologen hebben in Europa de resten van 200 000 verlaten stadjes ontdekt. Ze waren volkomen ontvolkt door de pest en de daarop volgende economische depressie. Nu nog kan men uit de lucht vele van deze plaatsen zien als symmetrische figuren, onder het oppervlak van weilanden of akkers.

Pest slaat andermaal toe!

De eerste ronde van de pest verdween even snel als zij was opgekomen en tot in de 17e eeuw kreeg Europa de tijd om weer op adem te komen. Toen volgde er een tweede moordende aanval. Deze werd bijgelovig toegeschreven aan „kwade dampen”, veroorzaakt door boven India zwevende hemellichamen. Dit keer konden de artsen er al even weinig iets tegen uitrichten als bij de eerste epidemie. Sommige hunner bevalen bloedzuigers aan, andere zagen heil in het opsnuiven van de scherpe lucht van verse urine of het drinken daarvan, 's morgens op de nuchtere maag. Weer anderen waren er vast van overtuigd dat een geit in huis besmetting zou voorkomen. De mensen probeerden letterlijk van alles om hun hachje te redden.

Een tweede massale pestepidemie besprong Europa in 1720. En toen — bijna tweehonderd jaar later, in 1894 — begon de opnieuw in China ontstane pest zich andermaal over de westerse wereld te verspreiden. Inmiddels hadden de geleerden de oorzaak ervan ontdekt en deze de naam *Pasteurella pestis* gegeven. Deze epidemie was meer aan bepaalde streken gebonden en doodde miljoenen mensen in India, maar reikte niet tot Europa.

Drie soorten pest

De zwarte dood kent drie verschijningsvormen, alle drie even dodelijk. *Longenpest* tast voor alles de longen aan en is de besmettelijkste vorm omdat zij wordt verspreid door het hevige hoesten van de patiënten kort voor hun sterven. Zodoende maakte deze pest de indruk door de wind te worden verspreid tijdens de ontzaglijke epidemieën in de 14e eeuw.

Builenpest veroorzaakt opzwellings (builen) van de lymfklieren door heel het lichaam.

De *bloedpest* doodt zijn slachtoffers zeer snel door hun bloed te vergiften.

De pest is als regel een ziekte van knaagdieren. Zij doodt de mens zeer snel, maar kan lange tijd heersen in kolonies van knaagdieren, met name ratten, zonder daar epidemische vormen aan te nemen. Pestepidemieën onder de mensen worden als regel voorafgegaan door explosies van de ziekte onder de rattenbevolking. Ratten werden al sinds de middeleeuwen met de zwarte dood in verband gebracht, maar niemand kende precies hun relatie tot deze ziekte of wist dat zij de voornaamste dragers van de microben *Pasteurella pestis* waren.

Deze microben worden van de ratten op de mensen overgebracht door de rattenvlo (*Xenopsylla cheopsis*) en wel doordat deze eerst een zieke rat en daarna een mens bijt. Zo'n vlo voedt zich op een zieke rat — die zo'n 100 miljoen pestbacteriën in één milliliter van z'n bloed heeft — en neemt bij één enkele maaltijd ongeveer 500 van zulke microben op. De rattensterfte is hoog. Wanneer een rat waarop vlooiën zich voeden, sterft, moeten zijn parasieten een andere gastheer zoeken en dat is dan dikwijls een mens. Wordt een mens aldus geïnfecteerd, dan kan hij *longenpest* krijgen. Deze uitermate besmettelijke ziekte heeft dan geen vlooiën meer nodig voor haar verdere verspreiding, want hoesten doet dat werk even grondig.

Een onopvallend monster

De twintigste eeuw bracht de mensheid de zegeningen van verbeterde sanitaire voorzieningen in haar steden, alsmede een over het algemeen hogere levensstandaard en een lichamelijke reinheid die men tijdens de epidemieën van de middeleeuwen niet kende. Andere ziekten, zoals influenza, geselden zo nu en dan de wereld en doodden daarbij duizenden mensen, maar deze

zijn thans heel wat minder gevaarlijk dan b.v. in 1918. Tegenwoordig zijn de meesten van ons meer bevreesd voor de directe bedreiging van hartkwalen en kanker, de „beschavings”- en degeneratieziekten, dan voor besmetting.

Maar *Pasteurella pestis* is niet verdwenen.

Men is er thans achter gekomen dat de pestbacillen niet alleen worden overgebracht door de huisrat, maar dat de meeste leden van de uitgebreide rattenfamilie, evenals ettelijke vlooiensoorten, bacillendragers zijn. Zo heeft men pestbacillen gevonden bij 65 soorten knaagdieren, variërend van de Noordamerikaanse grondeekhoorn tot het grote Centraalamerikaanse waterzwijn, het grootste van alle knaagdieren. In totaal 45 soorten en rassen van vlooiën die als parasieten op deze knaagdieren leven, zijn bij het verspreiden van pestbacillen betrokken geweest.

Als regel komen deze dieren niet met mensen in contact. Alleen wanneer mensen onnadenkend een dode eekhoorn oprapen — om maar eens iets te noemen — of in een besmet gebied op konijnen jagen, wordt het gevaar de ziekte op te lopen acuut.

Grote delen van het Noordamerikaanse continent liggen in gebieden waar een potentieel gevaar voor het uitbreken van sporadische gevallen van *builenpest* aanwezig is. Er is een groot reservoir van potentiële pest onder grondeekhoorns, veldmuizen, boomeekhoorns, konijnen en marmotten in heel het westelijk deel van de Verenigde Staten en Canada. Deze bron van besmetting zou alleen verdwijnen indien men erin slaagde alle knaagdieren, van Californië tot Oklahoma, doeltreffend te ontvlooiën, en dat is natuurlijk een onmogelijke taak.

Dreigt er werkelijk gevaar?

Het betrekkelijk nieuwe verschijnsel van de hippie-communes heeft de kans vergroot dat deze jongelui met hun streven van „terug naar de natuur” ernstige risico's nemen. Eén recent pestgeval betrof een hippie die de ziekte had gekregen van een kat die bij hem in z'n tentje sliep. De kat had een met pest besmette muis gevangen.

De openbare gezondheidsdiensten hebben tot dusverre kans gezien deze gevallen van besmetting te isoleren door snel in te grijpen bij het eerste teken van gevaar. Dit ingrijpen hield de destructie van dieren in waarvan

bekend was dat ze de gevreesde bacteriën bij zich droegen. Zo werden bij één gelegenheid meer dan 50 000 prairiehonden vergast ten einde het uitbreken van de pest in een zuidwestelijke Amerikaanse staat te voorkomen.

Gewoonlijk zijn gezagsdragers er snel bij met nadruk te verklaren dat de kans op het uitbreken van een ernstige pestepidemie uiterst gering is, doch dat zij met het oog op de virulentie van de ziekte en de mogelijkheid van een snelle overbrenging ervan door dieren op mensen, geen enkel risico willen nemen. Daarbij baren de ratten hun de meeste zorg.

De rattenpest

Er zijn meer ratten dan mensen, óók in de VS. Geen enkele buurt, hoe rijk en exclusief ook, kan de piepende en stropende horden afvalvreters en murenknagers uitroeien. Ratten tieren vooral welig in de getto's van de grote steden, doen zich daar te goed aan de bergen vuil en afval, terroriseren de bewoners en bijten 's nachts kinderen. Men schat dat meer dan 60 000 personen jaarlijks door ratten worden gebeten, voor het merendeel kinderen die in bed liggen te slapen. Soms vallen ratten echter ook volwassenen aan.

Meestal houden ratten zich echter rustig en effectief bezig met hun dieverijen en vernielingen. Ieder jaar verslinden ratten in Hawaï voor \$4,5 miljoen aan suikerriet. Indiase ratten vreten evenveel tarwe op als de Amerikaanse hulpverlening elk jaar naar dat land brengt. Feitelijk stuurt Amerika net voldoende tarwe naar India voor de ratten.

Ongeveer 30 gram voedsel en een zelfde gewicht aan water per dag zijn al voldoende om een rat in blakende welstand te houden. Ze houden zich vooral dáár op waar hun het bestaan gemakkelijk wordt gemaakt. Beide seksen zijn uiterst vruchtbaar. De vrouwtjes kunnen tot zes keer per jaar jongen werpen met nesten van 6 tot 22 stuks. Zelfs ondanks een ongelooflijk hoge kindersterfte onder de ratten staan deze voor een bevolkingsexplosie van ontstellende afmetingen.

Engelse ratten hebben vrij gemakkelijk weerstand opgebouwd tegen de nieuwste soorten vergif; ze worden zelfs dik en gezond bij gebruik van dit spul. Over het geheel genomen hebben de pogingen van de mens om de rat uit te roeien gefaald. Katten, fretten en kleine terriers zijn nog altijd de beste wapens in de strijd tegen de rat.

Waar de medische experts het meest bevreesd voor zijn, is het volgende: wat gaat er gebeuren wanneer de rattenbevolking van de grote steden — in de meeste streken nog vrij van pestbacillen dragende vlooiën — door hun gevaarlijke neven en nichten van het platteland besmet raken. Mocht dat ooit gebeuren, dan kon de moderne mens wel eens een herhaling van vroegere catastrofes beleven.

De Wereldgezondheidsorganisatie heeft gewaarschuwd dat de mens thans oog in oog staat met een „toenemende dreiging van explosieve uitbarstingen van de pest” — vooral nu de steden zo razendsnel groeien.

Ziet de geneeskunde dan geen kans de pest de baas te blijven?

Technisch gesproken, ja. Het is al voorgekomen dat patiënten bij wie de ziekte tijdig werd vastgesteld, gered werden dank zij grote doses antibiotica. De meeste doktoren hebben echter nog nooit een geval van pest gezien; waar nog bij komt dat diagnose erg moeilijk is omdat de eerste symptomen sterk op die van andere ziekten lijken.

Inderdaad bestaat er een vaccin, maar longenpest zou zich zonder enige twijfel veel sneller verspreiden dan dat men de bevolking kan immuniseren. Zou een dergelijke epidemie vandaag de dag uitbreken, dan zou ze zich als gevolg van het moderne toerisme met z'n snelle verbindingen heel wat vlugger verspreiden dan vroeger gebeurde.

Anatomie van een epidemie

Laten we een epidemische ziekte uit onze tijd eens nader beschouwen — de Hongkong-griep. In februari 1957 ontwikkelde zich een influenza-epidemie in de provincie Kwangsi, van oudsher de bakermat van vele de gehele wereld-omvattende pandemieën.

Dit voorbeeld toont aan hoe snel de moderne mens onbewust een dodelijke ziekte over heel de wereld kan verspreiden, zelfs als het een ziekte betreft die door de geneeskunde met hand en tand wordt bestreden.

Eind maart werd het virus voor het eerst in Peking vastgesteld. Vluchtelingen uit Rood China namen in april ongewild het virus mee naar Hongkong. Gedurende de volgende twee maanden verspreide deze Hongkong-griep zich, geholpen door passagiersstraalvliegtuigen, door heel het Verre Oosten. Op Formosa werden eind april al slachtoffers behandeld en vandaar trok de griep naar Japan, Indochina en Indonesië.

Inmiddels werden er al gevallen van deze nieuwe variant van influenza uit Cairo en Melbourne gemeld. Midden mei hadden reizigers het virus naar Guam en Madras overgebracht en tegen juni was het ook in India terechtgekomen.

Daarmee was het geenszins afgelopen. De Hongkong-griep sprong over de Grote Oceaan naar Noord-Amerika en veroorzaakte een epidemie langs de kust van Californië. In India werd de gehele bevolking, tot aan Lahore, erdoor aangetast, terwijl er ook al meldingen uit het gebied rond de Perzische golf kwamen.

Toen werden er gevallen gemeld uit New England in de VS en vervolgens uit Nederland en andere delen van Europa. Begin augustus was de ziekte over heel de wereld verspreid en bereikte ze zelfs Tasmanië, Nieuw-Zeeland, de Fiji-eilanden, Newfoundland, Bolivia, Neder-Egypte, het oostelijk bekken van de Middellandse Zee, Soedan, Ethiopië en Zuid-Afrika.

Eind augustus manifesteerde het virus zich in West-Indië, Uruguay, Argentinië, de westkust van Afrika en Turkije. Ook in Oost-Europa, Italië en Duitsland kwamen duizenden mensen in bed terecht.

In slechts enkele maanden had deze griep-epidemie de hele wereld besmet! Hoewel de gesel van de middeleeuwen snel om zich heen greep, had deze toch nog JAREN nodig om vanuit Azië Europa te bereiken.

Indien het longenpest was geweest in plaats van griep, dan waren de gevolgen fataal geweest.

Reden tot bezorgdheid?

Op het ogenblik gaat men ervan uit dat men de pest „in bedwang” heeft. In elk geval is deze ziekte de laatste paar jaar niet meer gesignaleerd, met uitzondering van zeer arme landen en oorlogsgebieden, plus de steeds vaker voorkomende geïsoleerde gevallen in de westerse wereld. De statistieken schijnen erop te wijzen — en de meeste medici bevestigen dit — dat er voor het ogenblik weinig reden tot bezorgdheid is. *Dat wil zeggen: zolang de gezondheidsdiensten bij machte zijn de zieke rattenkolonies onder controle te houden en de enkele gevallen van pest die zich voordoen, weten te isoleren.*

Onder zulke omstandigheden, verzekeren de medici ons, zal de pest geen bedreiging voor de mensheid vormen.

Laten we hopen dat het zo blijft! □

Persoonlijk

van

(Vervolg van pagina 2)

kijkerspubliek het niet verkoos boven een menu van opvoeding, voorlichting en nuttige informatie. Het winstmotief overheerst. En het winstmotief zegt: „Geef ze waar ze om vragen!”

Televisie: het gewelddadige medium

Een typerend geval: Het was eens in het landsbelang noodzakelijk een gedeelte van de zendtijd van een populaire wildwest-film te vorderen voor een aankondiging die van wezenlijk belang voor de nationale veiligheid was. Het publiek werd razend en bestormde het zendstation per telefoon.

In de PLAIN TRUTH van november 1971 [de Engelse ECHTE WAARHEID] verscheen een artikel over „Hoe geweld op de tv uw kind beïnvloedt”. Daarin stond het volgende speciale stukje in kader: „Een week [Amerikaans] tv-kijken tussen 15.00 en 23.00 uur:

- 113 schietpartijen
- 92 steekpartijen
- 168 aframmelingen
- 9 worgingen
- 179 geweldplegingen

„Samengevat: een of andere geweldpleging elke 17,9 minuten; een moord elke 43,8 minuten.”

Laat het grote publiek de KEUS tussen enerzijds wat het hóórt te hebben voor zijn eigen WELZIJN en anderzijds wat het kwaad afschildert — tweedracht, geweld, onwettige seks — en het publiek zal telkens datgene kiezen wat schade berokkent, neerhaalt, kwaad doet en degenerereert. Niet iedereen natuurlijk — maar het grote publiek in zijn geheel.

Juist de aard die in de mens aanwezig is neigt ertoe zich te laten gaan, de weg van de minste weerstand te kiezen, verantwoordelijkheid uit de weg te gaan en te degenereren.

De wereld leeft vanuit het „NEMENDE” motief. De wereld wenst lediggang, gemak en AMUSEMENT. De commerciële en industriële belangengroepen, die in Amerika sponsors zijn van de televisie- en radioprogramma's en die deze ook bekostigen, hebben de grote massa graag tot publiek om hun held. Het is een kwestie van vraag en aanbod — en het publiek vraagt

programma's die opwindend, schokkend en gewaagd zijn — en dit betekent geweld en ongeoorloofde seks.

Amerikaanse televisieprogramma's zijn afgestemd op wat het publiek wenst te zien. En het publiek vindt het normale Amerikaanse leven niet zo opwindend. Derhalve zijn de programma's geen weergave van het gewone Amerikaanse leven van alledag. Het *moet anders zijn* om opwindend en verstrooiend te zijn. Het grote publiek wil meegenomen worden in een *andere* en denkbeeldige wereld vol opwindende en interessante dingen — om te *ontsnappen* aan de realiteit van het alledaagse leven.

Het Duitse publiek ziet dus in deze programma's geen gewone werkende mannen en vrouwen die bezig zijn met hun gewone dagelijkse bezigheden.

Gezien het aan de markt brengen van deze programma's in andere landen een zeer verwrongen opvatting van het alledaagse leven in Amerika opwekt — aangezien ze zo'n Amerikaans imago van geweld scheppen, zouden we ons kunnen afvragen waaróm we ze dan naar andere landen exporteren? Eenvoudigweg omdat ze winst opleveren — en de verkopers meer geïnteresseerd zijn in het „NEMEN” van de winst dan in het scheppen van een gunstig Amerikaans imago in het buitenland!

Het motief van „nemen”

De mensheid heeft de levenswijze van „NEMEN” gekozen. Het heeft de wereld onnoemelijk veel onheil bezorgd. De wereld blijft gebukt gaan onder het onheil, maar weigert de OORZAAK te onderkennen.

Het motief van „NEMEN” heeft Amerika economische overvloed en een hogere levensstandaard in materiële zaken bezorgd. Deze overvloed is er niet in geslaagd het Amerikaanse volk werkelijk geluk te bezorgen. Het heeft ook bijgedragen aan de impopulariteit van Amerika, aan vooroordelen en vijandigheid jegens deze natie. Wij in Amerika zijn in de wereld over het algemeen niet erg geliefd.

De levenswijze van „NEMEN” levert op de lange duur niet het hoogste rendement op. En dat is wat er mis is met de wereld van vandaag — DE HELE WERELD! Dat is de OORZAAK van de problemen in de wereld, interne, nationale problemen, gezinsproblemen en individuele problemen.

Ondertussen laten wij van De ECHTE WAARHEID — van Ambassador College en ons wereldomvattende voorlich-

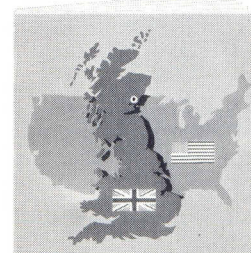
tings- en opvoedingsprogramma voor alle volkeren, op elk niveau — miljoenen mensen over de GEHELE WERELD de OORZAAK van vrede, geluk en overvloedig welzijn zien. Wij doen wat wij kunnen om het ware beeld van Amerika en de Amerikanen te laten zien. Wij maken VRIENDEN op vele belangrijke hoge posten.

We kunnen het de mensen niet opdringen. Wij kunnen niet verhinderen dat mensen, groeperingen en naties de manier van leven kiezen die de OORZAAK is van onheil. Maar hier en daar komen meer en meer enkelingen ertoe de waarheid te gaan zien. En elk jaar veranderen DUIZENDEN mensen hun leven — terwijl MILJOENEN de waarheid vernemen.

Diegenen van ons die de wereld rondreizen — die gesprekken voeren met staatshoofden en regeringsleiders — merken dat als men ons werkelijk ziet en ons als Amerikanen leert kennen, ze *ons mogen* — zelfs in die mate dat ze op ons gesteld raken!

Velen gaan erkennen dat ons programma meer doet voor WERELDVREDE dan enig ander programma, operatie, regering, samenleving of beweging ter wereld. Wij wijzen DE WEG die leidt naar wereldvrede.

Die kan op geen enkele andere manier tot stand komen. □

THE UNITED STATES
AND
BRITISH COMMONWEALTH
in Prophecy

Dit rijk geïllustreerde boek belicht de ware identiteit en de huidige positie van onze westerse landen. Als u de Engelse taal machtig bent, schrijf dan vandaag nog om uw gratis exemplaar.

IN DIT NUMMER

★ IRAN NU: LAND MET EEN DOEL

Sensationele veranderingen vinden in Iran plaats. Dit oude en olierijke land is uit een diepe slaap verreezen en een nieuwe macht in het Nabije Oosten geworden. Zie pagina 3.

★ DE STILLE EPIDEMIE

De „ziekte waar niemand over praten wil” is bezig uit de hand te lopen. Maar zover hoeft het niet te komen. De werkelijke grondoorzaak kan volledig uitgeschakeld worden. Zie pagina 9.

★ TERWIJL DE BESPREKINGEN TE PARIJS ZICH VOORTSLEPEN . . .

Ongeveer het enige geschilpunt dat tijdens de dramatische, nu al drie jaar durende besprekingen te Parijs werd opgelost, is de vorm van de tafel. Zie pagina 16.

★ HET CONFLICT IN ERITREA — TIJDBOM IN HET MIDDEN-OOSTEN

In Eritrea, Ethiopië's veertiende provincie, woedt een guerrillaoorlog. Het zou een gevaarlijke uitbreiding van het Israëliësch-Arabisch conflict kunnen worden. Een vreemde mogendheid met zeggenschap in Eritrea zou een belangrijke handelsslagader kunnen afsnijden en een grote oorlog ontketenen. Zie pagina 21.

★ WAT IS ER MIS MET DE WERELDECONOMIE?

De gemiddelde burger in de westerse wereld is hoofdzakelijk verontrust over de vraag hoe hij de eindjes aan elkaar kan knopen. Maar WAAROM hebben de welvarendste landen schulden? WAAROM zijn de mensen bang hun baan te verliezen en weten zij niet meer wat ze moeten denken van de economie van hun land? Zie pagina 25.

★ KOMT DE ZWARTE DOOD TERUG?

Een dodelijke ziekte uit het verleden, door de generatie van thans bijna vergeten, ligt nog altijd onder de rattenkolonies van deze wereld te smeulen. Maar oorlogen, moderne vervoermiddelen en de snelle groei van onze steden hebben ertoe bijgedragen dat deze ziekte een zwakke poging doet het hoofd weer op te steken. Zie pagina 29.